

« . . . ነጻነት፤ ስብአዊነትንና መቻቻልን . . . መስዋዕትነትንና ራስን በስርዓት መምራትን እንደሚጠይቅ ያስረዱናል። . . . ጥልቅ አብርሃት ስላለው ትንተናቸው ላመስግናቸው አወዳለሁ።»

ስር ሊንደን ፒንድሊንግ

የቀድሞ የቦህማስ የጋራ ብልፅግና ጠቅላይ ሚኒስትር

የነጻነት ኢዳ

ግለሰባዊ፣ ማህበረሰባዊና አገራዊ ነጻነትን ለመቀዳጀት የሚያስችሉ ቁልፍ ጉዳዮችን ያብራራል

ትርጉም፡- በሴሎ የስነ ጽሑፍና የኪነ ጥበብ አገልግሎት ለክርስቶስ ዓላማ

አርታኪ፡- ደረጀ በቀለ

ራዕይ አሳታሚ
አዲስ አበባ 1998 ዓ.ም.

ይህንን መጽሐፍ ያሰ አሳታሚው ፈቃድ ማባዛት ወይም
እንደገና ማሳተም በሕግ የተከለከለ ነው።

ሬዕይ አሳታሚ
የፖ. ሳ. ቁ 2332
አዲስ አበባ

RPTR-24 2M

የነፃነት ስዳ

ይህ መጽሐፍ የተተረጎመው
THE BURDEN OF
FREEDOM
By MYLES MUNROE
ከሚለው መጽሐፍ ነው።

አስተያየት

ነጻነትና ኃላፊነት በሚለው የማይልስ ሙንሮ መፅሐፍ በጣም ደብሎታል። ምናልባትም በአለም አቀፍ ደረጃ ከማውቃቸው ተፅዕኖ ካላቸው ሰዎች ሁሉ በላቀ ሁኔታ ማይልስ ነጻነትና ኃላፊነት በተለይ በሦስተኛው አለም ተጨባጭ ሁኔታ ውስጥ በሚገልጠውታል። ሕያው ሆኖ ከሚሰራው ከእግዚአብሔር ዘን መልስን አቅርበውልናል።

ብልጫ ካለው ጸሐፊ የተበረከተ ማራኪ መፅሐፍ ነው።

- አራል ሮበርትስ፣ የአራል ሮበርት
ዩኒቨርሲቲ መስራችና ቻንስለር

የሃያ አምስት አመታት ጓደኛዬ ዶ/ር ማይልስ ሙን ለመመገብ ካሉ ድንቅና ጥልቅ አስተሳሰብ ካላቸው ሰዎች መካከላቸው። በአለም ዙሪያ በዙሃኑ በሺህ (ምናልባትም በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች ለሰ «አላማ» ትልቅ ግንዛቤ እንዲኖራቸው ያደረገው ናቸው። ነጻነትና ኃላፊነት የተሰኘው የዶ/ር ማይልስ አዲስ መፅሐፍ ሌሎች በዙሃኑ ነጻነት ለሰሚለው ፅንሰ-ሐሳብ ግንዛቤ እንዲያስጨብጣቸው ምንም ጥርጣሬ የለኝም። ይህም ፅንሰ-ሐሳብ ከመንፈሳዊ ትርጓሜው አንጻር ብቻ ሳይሆን ነጻነታቸውን በማውሰድ ሰዎች በመጀመሪያ የተፈጠሩበትንና የተወለዱበትን የተሰማድርንና ብልፅግና መውረስ እንዲጀምሩ የሚያደርግ ነው።

- ቢሾፕ ቻርልተን ዲ.ፒርሰን የአሉዛ ኢንተር
ዲኖሚኒሽናል ፌሎውሺፕ የበላይ ጠባቂ፣ የህዋ
ዳይሜንሽንል ፋሚሊ ቸርች ተቀዳሚ ፓስተር

ቱልላ አካላው

ዶ/ር ማይልስ ሙንሮ ነጻነትና ኃላፊነት በተሰኘው መፅሐፋቸው ነጻነት የሕግና የሰራ አለመኖር ወይም ከስልጣን ለሰላም ማለት ሳይሆን እንዲያውም እውነተኛ ነጻነት ከባርነት በላቀ ሁኔታ በስርዓት ራስን መግዛትን ለሰሚጠይቅ ከባርነት በበለጠ በዙሃኑ ሕግና ሰራ እንዲያውም በብቃት ተንትነውታል።

እውነተኛ አስተዳደር ራስንና አካባቢን ከማስተዳደር ይጀምራል። ይህ ደግሞ እግዚአብሔር ለውን የፈጠረበት ዋነኛ

አላማው ነው። ፀሐፊው ወደዚህ የማስተዳደር ጥሪያችን የምንመለስበት ሀላፊነት ነጻነት እንደሆነ ያሳዩናል።

አንባቢን በሚገዳደር መልኩ በምድር ላይ አካባቢውን በተከፈተ ልብና በተለጠው ሰጣታ እንዲገዛ ያበረታታሉ። በዚህም በተለፋው ምድር ወይም ወተትና ማር በምታፈለው ምድር የሚጠብቀውን ነጻነት እንደሚያጣጥም ይናገራሉ።

- ዶ/ር ፋቺላ ቲ. ፒኬት

ደራሲና ተናጋሪ

ይህ በታዋቂው ጸሐፊ በዶ/ር ማይልስ ሙንሮ የተጻፈ ሌላ ተግዳሮትን የሚፈጥርብን መፅሐፍ ነው። እውነተኛ ነጻነት ምን እንደሆነ ለመረዳትና ለማወቅ የሚፈልጉ ሁሉ ይህንን መፅሐፍ ማንበብ አለባቸው። በዙሃኑ ሰዎች ነጻነት ያለምን ገደብ፣ ወሰን፣ ተጠያቂነት ወይም ኃላፊነት ያሻቸውን ለማድረግ ፈቃድ የሚሰጣቸው ይመለከታል። ዶ/ር ሙንሮ በዚህ መፅሐፋቸው ነጻነት የሚያስከፍለው ዋጋ እንዳለና ነጻነት የተሳሳተ ነገርን ለማድረግ የሚያስችል መብት ተደርጎ መቆጠር እንደሌለበት ያስገነዝቡናል (ገላ. 5:1)። ፀሐፊው ነጻነትን በተጨባጭ እውን ለማድረግ ለምን ከባድ እንደሆነ በብቃት መልስ ይሰጡናል።

ይህንን መፅሐፍ እውነተኛ ነጻነትን ለሚፈልጉና ያገኙትን ነጻነት ይህንን መረዳት ካለማግኘታቸው የተነሳ ከተለያዩ የባርነት ቀንበር ስር ያሉት ተስፋና መረዳት እንዲያገኙ ለማድረግ ለሚጠቀሙበት እንዲያነቡት እመክራለሁ።

- ዶ/ር ኬኔት ሚሾሄ የፓርላማ አባል

በደቡብ አፍሪካ መንግስት የደቡብ አፍሪካ የአፍሪካዊያን

ክርስቲያን ዲሞክራቲክ ፓርቲ ፕሬዝዳንት

ኮሚኒዝምና ካፒታሊዝም ነጻነትን በተመለከተ ቁልፍ ስለሚሉት ነገር ግራ የተጋባቸውበት ጊዜ አለ?

በእንዳንድ አካባቢዎች ሰዎች ነጻነትን በመፈለግ የዘር ማፅዳፍ የሚለው ቃል ወይም በሌሎች አካባቢዎች ይህን ተመሳሳይ ክስተት የጉዳዮች ግጥም የሚባለውን ቃል ሲጠቀሙ በመስማታችሁ ተደንቃችኋል?

ምናልባት የዚህ ነገር ምክንያቱ ስለ ነጻነት ግልፅና የጠሪ ግንዛቤ ስለሌለን ይሆናል። ምናልባት ነጻነት ሰብአዊነትና መቻቻል እንደሚጠይቅ ከእይታችን ስለተሰወረብን ይሆናል።

ምክንያቱ ምንም ይሁን ነገር ግን በዚህ መፅሐፍ ዶ/ር ማይልስ ሙኑሮ ነጻነት ርዝብ የሆነ ነገር ሳይሆን ዋጋ የሚከፈልበት እንደሆነና መስዋዕትነትን፣ በስነስርዓት መምራትንና መግዛትን እንደሚጠይቅ ያስረዱናል። ነጻነት እንዳሻን ለመኖር የሚሰጠን ፈቃድ ሳይሆን ኃላፊነት ያለበት እንደሆነ ግልፅ በሆነ ሁኔታ ተቀምጧል።

ዶ/ር ሙኑሮ ይህንን የመሰለ ጥልቅ እይታና ስለ ነጻነትና ኃላፊነት ትንተና የያዘ መፅሐፍ በመጻፋቸው አንኳን ደስ አሎት ልላቸው እንዲሁም ላመሰግናቸው አወዳለሁ። በማንኛውም ስፍራ በጐ ፈቃድ ያላቸው ሰዎች ሁሉ እንዲያነቡት እመከራለሁ።

- ሰር ላይደን ፒንደሊንግ

የቀድሞ የቦህማስ የጋራ ብልፅግና ጠቅላይ ሚኒስትር

ዶ/ር ማይልስ ባለብዙ ፈርጅ ተሰጥኦ ያላቸው ሰው ሲሆኑ የሰውን ልጅ ብቃት በማግለልበት ረገድ ልዩ እይታ አላቸው። እንዲሁም ሰዎች ባላቸው የእርስ በእርስ ግንኙነት መካከል መከባበርና መተማመን እንዲኖር ይጥራሉ። አሁንም በራዕያቸውና በእመራር ብቃታቸው የሰውን ልጆች በእነዚህ መልካም እሴቶች ማነሳሳታቸውን ቀጥለውበታል። ዶ/ር ሙኑሮ እምነታቸውና መሰረታዊ እሴቶቻቸው ላይ የማያመቻምቹ ድንቅ መሪ ናቸው።

ይህ የነጻነት እዳ የተሰኘው መፅሐፍ ስለ ጠንካራ እውነታዎች የሚናገር ነው። የዲሞክራሲያዊ እምባገነንነት ችግርን ይዳስሳል። ነገር ግን የእግዚአብሔር የነጻነት ዕቅድ ምን እንደሆነም ያብራራልናል። ይህ መፅሐፍ የተጻፈው በአለም ያሉ ሕዝቦች

ነጻነትን በመፈለግ እሳማ፣ ብቃትና ተስፋ ያለውን ሕይወት ለመኖር በሚጣጣሩበት ወቅት ነው።

የባለ እንደ ፓርቲ እምባገነን መንግስታት መውደቃቸውንና ለጊዜው አለም ከወታደራዊ ማስፈራራቶችና ከኒውክሌር ስጋት ማረፊያ አስደስቶናል። ነገር ግን ስለነጻነት ካለን የግንዛቤ እጥረት የተነሳ ራሳችንን ሌላ ችግር ውስጥ እግኝተነዋል።

ምስራቅ ጀርመን ነጻ ስለመውጣቷና ከምዕራብ ጀርመን ጋር ስለመዋሃዷ ፈጣን እውቅና ብንሰጥም የዚህ ነጻነት ውጤት ምን እንደሆነና ለዚህ ነጻነት ዋጋ ከከፈለ በኋላ ወዲያው የተሰጠው ምላሽ ምን እንደሆነ ለማወቅ የፈለግን እይመስልም። ይህንን የወቅቱ ሁኔታ ከሕይወታችን ጋር እገናኝተን ነጻነት የእመሰካከት ጉዳይ እንደሆነ አላወቅንም። መሰረታዊ በሆነ ደረጃ ይህ መፅሐፍ ራሳችንን በእውነት ነጻ የምናደርግበትና በመማር ተግባራዊ የምናደርገውን እማራጭ ስልት የሚያሳየን ነው።

በብዙ መንገዶች እንደ ሕዝብ ስለእምነታችን ግድ ይለናል። የምንኖረው ግለሰቦች ራሳቸውን እንዲገልጡ በሚያበረታታ፣ የመሰብሰብ፣ የመደሰት፣ ግለሰባዊ አላማዎችን የመልፀም እንዲሁም የራሳቸውን የፖለቲካ መሪዎች የመምረጥ መብት እንዲኖራቸው በሚያበረታታ ፖለቲካዊ መዋቅር ውስጥ ነው። በዚህ ሂደት ውስጥ ላሉ ግጭቶችና ቅደም ተከተሎች ትልቅ ትኩረት እንሰጣለን።

ስርዓት አልበኝነት በተስፋፋበት እንዲሁም በፖለቲካና በኃይማኖት እምነታችን መካከል የሚዋዥቁ እቋሞችና እርስ በእርሳቸው የሚጋጩ ነገሮች እየተስተዋሉ ባሉበት ወሳኝ ወቅት ውስጥ አለን። በከተማችን ወደሚገኙ ካቴድራሎች በምንሄድበት ጊዜ በዲሞክራሲያዊ መርሆች ያለንን እምነት እቤት እስቀምጠነው እንመጣለን። የእነዚህ ሕንጻዎች አዳራሾች የተገነቡትና ያጌጡት ከዲሞክራሲያዊ መርሆች በተለዩ እምነቶችና ኃይማኖታዊ ስርአቶች ነው።

በዚህ አለም ላይ ፖለቲካዊ ትክክለኝነት ወይም ዝምታ የመናገርን ነጻነት ተከቶታል። ከበላዮቻችን ጋር አለመስማማት ትችትና ማስፈራራትን ያስከትላል።

እንደ ግለሰብ የራሳችንን ደስታ፣ አላማ፣ ትርጉምና አሰራሪውን ለማድረግ ኃላፊነት መውሰድ መቻል አለብን። በልቀት በጥራትና በእሴቶች ላይ የሚተሰሙ መርሃግብሮች የረዥም ጊዜ ዕቅድንና የአመራር ችሎታን ያጉለብታሉ።

ይህ መፅሐፍ ስር ነቀል የሆነ የአማራጭ ሐሳ ያቀርብልናል። ቀድሞ እናደርጋቸው የነበሩትን ነገሮች በማሞገ እነርሱን በማጠናከር አንድናደርጋቸው የሚያበረታታ አይደለም ስለ አብዮት ነው የሚነግረን። በአመፅ ስለሚካሄድ አብዮት ላይ በዲሞክራሲያዊ መርሆች መነፅር የታየውን ነጻነት በአዲስ መልኩ አንድናስበው የሚያደርግ አብዮት። ይህ መፅሐፍ የመንግስት የኢኮኖሚ መዋቅሮች አሰራር ላይ ጥያቄ የሚፈጥርና በማንኛውም አይነት ባርነት ውስጥ መፍትሄ ሊሆኑ የሚችሉ መፅሐፍ ቅዱሳ መርሆችን ይለግሳል።

ራሳችሁን ከባርነት ወደ ነጻነት አንዴት እንደምታሸጋግሩ ማወቅን የመለሰ ኃይለኛ ነገር የለም። ይህን መፅሐፍ አስፈላጊ የሚያደርገው በንግድና ኢንዱስትሪ ቦታዎች ሊተገበር የሚችሉ አዲስ ፅንሰ-ሐሳብ መያዙ ነው። ይህ መፅሐፍ በራስ ላይ ለሚጫባርነት አማራጭ መንገድ ማሳየቱ ብቻ ሳይሆን በአይነቱም ልዩ ነው።

- ሪፖርተር ሲ ዲሜትሪ

የቀድሞ የዩናይትድ ኪንግደም ከፍተኛ ባለስልጣን፣ በጀርመን ሪፐብሊክ፣ በፈረንሳይ ሪፐብሊክ፣ በአውሮፓ ማህበረሰብና በቤልጂም መንግስት የቀድሞ ባለ ሙሉ ስልጣን አምባሳደር፣ እንዲሁም የቀድሞ የቦህማስ ጀነራል አዲተር

ለብዙ አመታት ከጭቆናና ከኢሰብአዊ ድርጊቶች ስር ለተቀበረውና አውነተኛ ብቃቱን ለመግለጥ ስለ ነጻነት ለሚጮኸው የለው መንፈስ።

እስካሁን ድረስ ከኢንዱስትሪው አብዮት ምርትና አቅርቦት ገና ተጠቃሚ ሳልሆኑት በሦስተኛው አለም ለሚገኙ በቢሊዮን ለሚቆጠሩ ሰዎች።

በቀድሞም ይሁን በአሁኑ ጊዜ ሰዎችን ከባርነት ለማውጣትና ለነጻነት የሚቻላቸውን አጅግ ክፍተኛ ዋጋ ለስፈሉ ታዋቂ ስለሆኑና ስላልታወቁ ባለድሎች።

እግዚአብሔር ለለው ልጆች ያለውን አላማና ዕቅድ ከባርነት ከመውጣት ባሻገር ወደ አውነተኛ የነጻነት ምድር በመግባት ለማጣጣም ለተወሰነው ትውልድ።

ነጻ ለወጣንበት እውነትና ወሰን በሌለው መስዋእትነቱ ነፃነቱን እውን ሳደረገው።

ማውጣ	78
ደራሲው	9
መቅድም	10
መግቢያ	15
ምዕራፍ አንድ	
የእውነተኛ ነጻነት ተስፋ	23
ምዕራፍ ሁለት	
ከነጻነት ተስፋ መስተጓጉል	47
ምዕራፍ ሦስት	
ኃላፊነት የጉደሰው አካሄድ	
የነጻነት ደመኛ ጠላት	68
ምዕራፍ አራት	
ነጻነትን ለማስተዳደር መማር	86
ምዕራፍ አምስት	
የጭቆና መንፈስ	115
ምዕራፍ ስድስት	
የምድረበዳ ሰዎች	132
ምዕራፍ ሰባት	
ምድረበዳውን ከክርስቶስ ጋር መራመድ	164
ምዕራፍ ስምንት	
የኃላፊነት መርህ	188
ምዕራፍ ዘጠኝ	
የነጻነት ጥሪ ምላሽ መስጠት	214
ምዕራፍ አስር	
ለኃላፊነት ምላሽ መስጠት	230
ምዕራፍ አስራ አንድ	
በመጨረሻ ነጻ መውጣት	249

ደራሲው

ዶ/ር ማይልስ ሙኑሮ ይህንን ረጅም ፅሁፍ እስካሁን በሚገባ ግንዛቤ ያልተጨበጠበትን ነጻነት የሚለውን ቃል ግልፅ በሆነ ሁኔታ እንድንረዳው ተጠቅመውበታል። ነጻነት ያለ ኃላፊነትና ያለ ተጠያቂነት ተግባራዊ ሲሆን ይችላል የሚለውን ሐሳብ በዚህ ጽሁፋቸው ይገዳደሩታል። ምንም እንኳን በብዙዎች ነጻነት ቀለል ባለ ሁኔታ የሚጠራ ቢሆንም ዶ/ር ሙኑሮ ግን ለነጻነት ክፍ ያለና የከበረ ትርጉም በመስጠት ያብራሩታል።

ዶ/ር ሙኑሮ እጅግ ፈጣን ከሆነው ከቴክኖሎጂ ዘመንና ከኢኮኖሚክስ (ኤሌክትሮኒክ ኮኖሚክስ - በኢንተርኔት የታገዘ የንግድ እንቅስቃሴ) ጋር ተያይዘው ስለሚነሱ ነጻነትን ስለተመለከቱ ጉዳዮች ምላሽ ይሰጣሉ። በአንድ አቅጣጫ እንዲህ አይነቱ ነገር ማህበረሰቡ ነጻነት ያለዋጋ እንደማይገኝ እንዲያውቅ ያደርጋል።

ነጻነት ለዶ/ር ሙኑሮ በክርስትና ውስጥ ያለ ማዕከላዊ ግብና እሴት ነው። ስለዚህ ተግዳሮትን በሚፈጥርብን አኳኋን ነጻነትን እንድንፈልግ ያነሳሱናል። ይህንንም ስናደርግ እሴቶቻችንን በመጠበቅ እንዲሁም በጥበብና በበላል ባህሪ እንዲሆን ይመክሩናል። በከፍተኛ ደረጃ ትኩረት ስጥተው ከባርነት ወደ ነጻነት የሚደረገው ጉዞ አስቸጋሪና ፈታኝ እንደሆነ እጅግም እስፈላጊ እንደሆነ ይነግሩናል። ነገር ግን ይህን ጉዞ ስናደርግ እውነተኛ በሆነ ምንገድ ነጻ ሆነን እንድንኖር የሚያስችሉን መርሆችና ልምምዶችን መተው የሰብንም። በዚህ ሁሉ የሚስመርበት መንፈሳዊ እውነት «ጌታ ነጻ ያወጣቸው በእርግጥ ነጻ ናቸው» የሚል ነው።

- የተከበሩ ሬቨረንድ ፍሎይድ ኤች. ፍሌክ

ፓስተር

የቀድሞ የዩ.ኤስ ኮንግረስ ማን

መቅድም

ዛሬ በምዕራቡ አለም ነጻነት የማያጠያይቅ አጅግ አሰጣጥ ግብርና እሴት መሆኑን ማንም አይክድም። ምሁራንና ፈላጊ ነጻነትን በተመለከተ ሰፊ ጥናት ከማድረግ በተጨማሪ የማያፋ ክርክር እያደረጉ ነው። ነጻነት የብዙ ፖለቲከኞችን ቀልብ የመቃል ሆኖአል፤ የባህላዊ እንቅስቃሴዎች ሁሉ መሰረትና በነጻ የኢኮኖሚ ሰርአት ውስጥ የሚደሰኩር ወንጌል ሆኖአል። ሰዎች ነጻነት በሕይወታቸው ውስጥ የላቀ ዋጋ ሰላለው ሁል በቃልም ይሁን በተግባር ሊሞቱለት ተዘጋጅተዋል። በቀዝቃዎች ጊዜ የምዕራቡ አለም መሪዎች አለምን ነጻው አለምና ያልሆነው አለም በማለት ለሁለት ክፍለው ያስቀምጡት ነ ለዚህም የራሳቸውን ነገር ለመከላከል የኒውክሌር ጦር እስከማድረግ ድረስ ዝግጁነት ነበራቸው።

ከረጅም ጊዜያት ጀምሮ ለብዙ ድርጅቶች የኮንፈ ተናጋሪ፣ የሴሚናር አስተማሪ፣ የዩኒቨርሲቲ መምህራን መንግሥት አማካሪ፣ የእረኝነት አማካሪ፣ እነቃቂ ተናጋሪ፣ አሰልጣኝ በመሆን በመላው አለም ተዘዋውረዋል። በአፍሪካ ይሁን፣ በደቡብ አሜሪካና በአስያ ወይም በሰሜን አሜሪካ ይሁን ሰዎች ሁሉ አንድ አይነት መሆናቸውን ማየት መቻላቸውን ይፈጥራል። በደሃው የብራዚል መንደር ወይም የናጠጡ ህብታ በሚገኙበት አካባቢ የሰዎች ሁሉ ልብ ፍላጎታቸውንና ሕልማቸውን ለማሟላት የሚያስችላቸውን ዕድል ለማግኘት ይጣጣራል። ሁሉ የለው ልጆች አንድ አይነት መሻት አላቸው፤ በልባቸው ወያለውን ራዕይና ሕልም ለማሳካት ነጻ መሆን ይፈልጋሉ።

ነገር ግን በአለማችን ላይ ለሚገኙ ስድስት ቢሊዮን ሰዎች ይህ ሕልም የሌሊት ቅዥት ሲሆን ይታያል። እንዲህ የሚሆን ምክንያት ደግሞ ሕልማቸው አውን እንዲሆን ያላቸው ፍላጎት ፈቃደኝነት አንሶ ሳይሆን በውስጣቸው ያለውን ብቃት እንዳያሳድሩ እንዳይጠቀሙ የሚያደርጋቸው የተለያዩ ሰው ሰራሽ ሁኔታዎች ራሳቸውን የሚወስኑባቸው ጉታች ነገሮች ስላሉ ነው። የሰዎች መንፈስ አላማን በነጻነት እንዲፈልግና ያንን አላማ ለማሳካት ደግ

ብቃቱን እንዲያሳድግ ከፈጣሪው የተቸረው ነገር ነው። ነጻነት የለው መንፈስ ፍላጎት ነው።

ነጻነት የሚለው ቃል ፍቅር እንደሚለው ቃል የተለመደና ለብዙ ጊዜ ጥቅም ላይ የዋለ ከመሆኑ የተነሳና በደንብም ግንዛቤ ስላልተጨበጠበት ሰዎች አለአግባብ ሲጠቀሙበት ይሰተዋላል። ብዙ ጊዜ ነጻነት ብለን የምንጠራው ያለሕግና ያለተጠያቂነት ብልሹ ፍላጎታችንን ለማድረግ ሕጋዊ ፈቃድ ማግኘታችንን ነው። ብዙ ግለሰቦች፣ ትውልዶች፣ ማህበረሰቦችና አገሮች በላያቸው ላይ የሚጫነውን ቀንበርና ጭቆና ለማስወገድ መፈለጋቸው እንዲሁም የሚያለሙት የነጻነት ጩኸት በታሪክ ሁሉ ውስጥ እያለተጋባ የኖረ ድምጻቸው ነው።

በታሪክ ሁሉ አንደኛው ግለሰቦችና አገሮች ለነጻነት መዋጋታቸው እንዲሁም የመጨረሻውን ክፍተኛ ዋጋ መክፈላቸው ይህ ነገር በሰዎች ታሪክ ውስጥ ምን ያህል ዋጋ እንዳለው ያረጋግጥልናል። ነጻነትን ለማግኘት ብዙዎች በጦርነት ሞተዋል፣ ሕዝባዊ ንቅናቄዎችን፣ አመጾችንና ትግሎችን ተካሂደዋል። ከማንኛውም ነገር ይልቅ ለነጻነት በተደረጉ ትግሎች ብዙ የሰው ሕይወት መሥዋዕት ሆኖአል። የፈረንሳይ አብዮት የዘውዳዊውን ጨቋኝ ቀንበር ለማስወገድ ከነበረ ፍላጎት የተወለደ ነበር። የሩሲያ አብዮትም የተቀጣጠለው በተመሳሳይ ፍላጎት ነበር። የዩናይትድ ስቴትስ ሪፑብሊክ የተመለረበት ተስፋ ነጻነት የሚለው ሐሳብ ነበር። የአንድን ሕዝብ ፍጻሜ ወሳኝ ወደሆነ ምዕራፍ ለማድረስ ነጻነት አስፈላጊ ለሆነ ለዚህም የቅኝ ገዥዎች ቀንበር መወገድ እንዳለበት በማመን ታላቁን ሕንድ ለማየት እንደ ማህተመ ጋንዲ ያሉ ታዋቂ ሰዎች አስከሞት የሚደርስ መስዋዕትነትን ከፍለዋል። በትውልዳችን ለታላላቅ የለብአዊ መብት እንቅስቃሴዎች መወለድ ምክንያት የሆኑት እንደ ማርቲን ሉተር ኪንግ ጄኔሮ ያሉት ሰዎች ለነጻነት በነበረ ጥማት ማህፀን ውስጥ የተፀነሱ ናቸው።

አሁን በሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን እንኳን ግለሰቦች፣ ማህበረሰቦችና አገሮች ለነጻነት የሚያደርጉት ትግል እንደቀጠለ ነው። ወደተረጋጋ የነጻነት ምዕራፍ ለመድረስ ሰው ለብዙ ሺ አመታት ቢጥርም አሁንም ግን እብዛኛው የሰው ልጅ ግለሰባዊና ብሔራዊ ሕልሞች አውን እንዳይሆኑ በሚያደርጉ አሰራትና ባርነት

ውስጥ ራሱን አግኝቶታል። በአስራ ዘጠኝ ስልሳዎቹ ክሕብረተሰብ ወጣ ባለ ሁኔታ ነጻነታችንን እንፈልጋለን ብለው የወጡ ወጣቶች (ሂፒስ፣ ቤቢ ቡመርስ) የአደንዛዥ ዕፅና የቀላላካዊነት እስረ ሆነዋል። እነዚህ የወሰዱት ልጆችም በሕይወታቸው ያሰዉ አላማ መፈፀም በማይችሉበት በጣም ክፉና ሰይጣናዊ በ የአደንዛዥ ዕፅ መረብ የተጠመዱ ሆነዋል።

በአሁኑ ወቅት ወደ ኮምፒውተር ቴክኖሎጂ ዘመን አየገነ ነው። የኮምፒውተር ቴክኖሎጂ በብዙዎች ሲታይ የግንኙነት ነጻነት የመረጃ መጉልበት፣ የምርታማነት ማደግና በኢንተርኔት አማካኝነት በስፍራ የማይገደብን ጉዞ ሰማድረግ ተስፋ ያሰው ይመስላል። ይ የቴክኖሎጂ ምጥቀትና እድገት የሃያ አንደኛውን ክፍለ ዘመን የቴክኖሎጂ ባለሙያ በመረጃ ብዛት በተጥለቀሰቀ አሰም ውስጥ ግ በመጋባትና በሽክም ብዛት ተጥወልውሎ በአሰም አቀፍ መረ ውስጥ የሚንፈራገጥ አስመስሎታል። በእርግጥ ነፃነት ያስፈልጋል።

ነጻነትን ለማግኘት አስቸጋሪ የሆነው ለምንድነው ለምንድነው ያሰፈው ታሪካችን በአሰም አቀፍ ደረጃ ያሰውን የሰላም ጥማት በሚገባ መመለስ ያልቻለው? በአሰማችን ላይ የምናየው የሳይንስ እድገትና የቴክኖሎጂ ምጥቀት ለምንድነው ከነጻነት ይል አስራትን እያመጣ ያለው? ለምንድነው የፈጠራችንና የምርቶች አስረኛ የሆነው? የነጻነትን መርህ በሚገባ ስላልተረዳነው ይሆን ነጻነትን ክሌላ ነገር ጋር ስላምታታነው ይሆን?

ክእርባ አመት በላይ ለሚሆን ጊዜ ውስብስብ የሆነው የሰውን ልጅ ስብዕና በማዳበር በኩል ሰፊ ጥናትና ምርምር በማድረግ እንዲሁም በሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎች ሕይወታቸው የሚያሻሽሉበትን መርህ በማስተማር አሳልፈዋል። ከዚህም የተነሳ በሰው ልጅ ልብ ውስጥ ያሰው ክፍተኛ ጥማት ነጻነት ነው ወደሚል ድምዳሜ ደርሷል። የሰው ልብ ትርጉም ያሰውን አላማ በመናፈቅ ላይ ቢሆንም ይህን ነገር በተጨማሪ መዳሰስ የቻሉ ግ ጥቂቶች ናቸው።

ሁሉም ሰው ነጻ ለመሆን ከመናፈቅ የተነሳ የሚያስማወ የሰቆቃ ጨዋት አለ። ነገር ግን የሰላም ጥማት ያለን ብዙዎቻችን ነጻነት ምን ማለት እንደሆነና የእርነት ምንነት ገና አልገባንም። የእውነተኛ ነጻነትን ምንነት በሚገባ አለመረዳታችን አሳዛኙ እውነታ

ነው። እውነተኛ ነጻነት ኃላፊነትን፣ ተጠያቂነትን፣ የማስተዳደርን አደራ፣ ብስለትን፣ ጥበብንና ጥሩ ባህሪን ይጠይቃል።

በዚህ መፅሐፍ ውስጥ ነጻነት በሰው ልጅ ሕይወት ውስጥ ለምን ክፍተኛ ዋጋ እንደተሰጠውና ይህንን የነጻነት ጥማት ለማርካት ከፍ ያለን ዋጋ እስከመክፈል ድረስ ፈቃደኛ የሆነበት ምክንያት ተዳሰበታል። ነጻነት ለብዙ ሰዎች መንፈስ እንግዳ የሆነ፣ ነገር ግን ተፈጥሮአዊ የሆነ ፅንሰ ሐሳብ ነው። በአብዛኛው በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥና ከምዕራቡ አለም ውጭ ባሉ ክፍሎች ተፈላጊ ግብ ሆኖ ካሰመቆጠሩ ባሻገር የሚገባውን ዋጋ አልተሰጠውም። ከነጻነት ይልቅ እንደ ኃይል፣ ክብር፣ ዝና፣ ብሄርተኝነት፣ ዘውዳዊ ልዕልና፣ ወታደራዊ አቅም፣ ክፍተኛ የጦር ጀብዱ፣ ፌሽታን እንደ አላማ መያዝ፣ ቀዳሚ ብልፅግና፣ ስለሌሎች መብት ታጋይ መሆንና ሌሎች ብዙነገሮችም አሁንም ድረስ ክፍተኛ ዋጋ እንደተሰጣቸው ነው። ከእነዚህ ባህሎች በአብዛኞቹ ውስጥ ነፃነት እንደ እሴት አልተካተተም።

በእርግጥ ነፃነት የሚለው ቃል ፅንሰ ሐሳብ ከምዕራባዊያን አገሮች ጋር ግንኙነት ከመፈጠሩ በፊት በአብዛኛው የሰው ልጅ ቋንቋ ውስጥ አይቃወምም። ጃፓን አይነተኛ ምሳሌ ናት። በአሁኑ ጊዜ በጃፓን ነፃነት የተባሰው ቃል ጥቅም ላይ መዋል የጀመረው በአስራ ዘጠነኛው ክፍለ ዘመን አገሪቱ ለምዕራባዊያን በሯን ክፍት ማድረግ ከጀመረችበት ጊዜ ጀምሮ ነው።

በክርስትና ውስጥ ነጻነት ማዕከላዊ የሆነ ግብና እሴት አለው። ከኃጢአት፣ ከአስራት፣ ከፍርሃት መዋጀትና ነጻ መውጣት የክርስትና ግብ ነው።

በዚህ መፅሐፍ ውስጥ የምንዳስሰውና የምናስቀምጠው ነገር ነጻነት የሚወስደው ከባርነት ታሪክ ውስጥ እንደሆነ ነው። ይህ ሁሉንም አይነት ባርነትና ጥቆና ያጠቃልላል። ነጻነት በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ ዋነኛ የሆነ ተፈላጊ የጋራ ራዕይ ከመሆኑም አልፎ የሰው ልጅ የባርነት ታሪክ ውጤትና ለዚያ ታሪክ የሚሰጥ ምላሽ እየሆነ ነው። በእርግጥ ባርነት ነጻነትን ማስገኘት አይችልም፤ ነገር ግን ይህን ያንቀላፋ የሰው ባህሪ ይቀስቅስዋል።

የዚህ መፅሐፍ የመነሻ ሐሳብ ከእኛ የሚጠይቀው ብዙ ነገሮች ስላሉ ከባርነት ይልቅ ነጻነት ከባድ ነገር የመሆኑ ጉዳይ ነው። የነጻነትን ትርጉምና የተሰጠውን የተሳሳተ ግንዛቤ በማየት የጭቆናን ምንነትና ውጤትንም እንገልጻለን። ነጻነት በግለሰብ በማግኘት በክልልና በአገር ደረጃ ያለውን ተፅእኖ እናያለን። በዚህ ርዕስ ውስጥ እንደ መፅሐፍ ቅዱሳዊ ሞዴል አድርጎ የምናያቸው በሙሴና በኢያሱ መሪነት የዕብራውያንን ዘፀአት ማለትም እስራኤላውያን ነጻ የሆነች ሉዓላዊ አገር ለመመስረት ከባርነት ያደረጉትን የሽግግር እድገት ነው። በዚህም የነጻነትን ያክ ሥላሴነት ያለበትና የአርነትን ያክል ክብደት ያለው ነገር እንደሌለ እንረዳለን። ብሄራዊ የሆነ ነጻነትን ለማግኘት ለምን ከባድ እንደሆነ ከዚህ ይልቅ ወደ ጭቆና የመሳብ ምክንያቱ ምን እንደሆነ እንመለከታለን። ነጻነትን እንደ ፍቅርና እንደ ውበት ከመተርጎም ይልቅ ተግባራዊ ማድረጉ የተሻለ ነው ወደሚል ድምዳሜ እንመጣለን። በነጻነት ጉዞ ውስጥ አብራችሁኝ ተራመዱ።

መግቢያ

ከፍ ያለውን ነገር መመልከት የማይችል ሰው አሁን ያለው ጊዜያዊ ነገር ባሪያ ይሆናል።

የነጻነትን ያክል ሥላሴነትን የሚጠይቅና የአርነትን ያህል የሚከብድ ነገር የለም። ይህ አረፍተ ነገር እርስ በእርሱ የሚቀረን ቢመስልም የነጻነት ፅንሰ ሐሳብ ምን ያህል ውስብስብ እንደሆነ ያስረዳናል። ለፍቅርና ለውበት ትርጉም መስጠት አስቸጋሪ እንደሆነ ሁሉ፤ ነጻነቱንም በግልጽ ልንተረጎመው አዳጋች ነው። እየተለማመድነው በሄድን መጠን ግን እንረዳለን። ወደ ሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን ጥልቅ ማዕበል እየገሰገሰን ባለበት በዚህ ወቅት እንዳሁም አዲሱን ምዕተ አመት መልክ ለማስያዝ ሥላሴነት እንደተቀበለ ሰው ነገሮችን ስናጤን የሰው ልጅ በሃያኛው ክፍለ ዘመን ካደረገው ትግል የተነሳ ግለሰቦች፣ ማግኘሪያዎች፣ ባህሎችና አገሮች ለነጻነት ያላቸው ጩኸት በእጅጉ የሚያስተጋባ ሆኖ እናገኘዋለን።

ከስድስት ቢሊዬን በላይ የሚሆን ሕዝብ፤ የሚኖርባትን አለም እንደ ቤቱ ይቆጥራታል። እያንዳንዱ ሰው ነጻነት ምን ማለት እንደሆነ በሚገባ ትርጉሙን እንኳን ሳይረዳ ነጻ እንደሆነ ግን ያውጃል። ነጻነት በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ የተሳሳተ ግንዛቤ የተያዘበትና እምብዛም ተግባራዊ ሲሆን ያልታየ ነገር ነው። ሰው የተፈጠረበት ምክንያትና አላማ ነጻነት ቢሆንም አብዛኛው ሰው እውነተኛውን የነጻነት ጣዕም ተቋድሶ የማያውቅ ነው።

ምንም እንኳን ሰው ለነጻነት ትክክለኛ ግንዛቤ ባይኖረውም ነጻነት ሰው በእጅጉ የሚፈልገው ነገር ነው። ዛሬ ስለ ነጻነት ያለው ሐሳባዊ ተስፋ እጅግ በኖኘበት ጊዜ ውስጥ እንገኛለን። በሃያኛው ክፍለ ዘመን ማገባደጃ አካባቢ በምስራቅ አውሮፓ የታየው ማህበራዊ፣ ፓለቲካዊና ምጣኔ ሥልጣን እድገት በአለም ዙሪያ የሚገኙ ሰዎች ሁሉ ለነጻነት እጅግ የላቀ ናፍቆት እንዲኖራቸው አድርጓል። ከሁለተኛው የአለም ጦርነት ጀምሮ በሦስተኛው አለምና በሩቅ ምስራቅ የሚገኙ አገሮች ለነጻነት በሚደረግ ትግል ውስጥ በመግባት እንዲሁም የነጻነትን እሴቶች አጥብቀው በመያዝ እንዳንደቹም ሲኖሩበት ታይተዋል። በአገሮች ውስጥ ያሉ መሪዎች

ምንም እንኳን ጥርጣሬ ቢኖራቸውም በሐሳባዊ ሁኔታ ወዳስቀመጡት ወደ ነጻነት ግብ እየገለገሉ እንዳሉ ከመናገር ተቆጥበው ያውቃሉ ለማለት ያስቸግራል። የነጻነት ፅንሰ ሐሳብ በሰው የተፈጠረ ሳይሆን ፅንሰ ሐሳቡን መረዳቱ ለሰው ጥቅም የሚለጥ መሆኑን መገንዘብ አስፈላጊ ነው። ነጻነት የምዕራባዊያንም ሆነ የምስራቃዊያን ሐሳብ አይደለም። ለሰው ልጅ ሕልውና ጠቃሚ ስለሆነ በራሱ በእግዚአብሔር የተገለጠ መፅሐፍ ቅዱሳዊ ፅንሰ ሐሳብ ነው። ለሰዚህ የሰው ልጅ እርካታን እንዲያገኝና ምን ያህል ዋጋ ያለው ፍጡር መሆኑን እንዲገነዘብ ነጻነት መሰረታዊ ነገር ነው። የነጻነት መንፈስና የሰው መንፈስ ከሰው ልጅ ተፈጥሮ ጋር የተቆራኙ እጅግ ተመሳሳይና ተቀራራቢ ነገሮች ናቸው። ለዚህም ነው ለሰው ልጅ ነጻነትን መሻት፣ መፈለግና መጠማት ተፈጥሮአዊ ነገር የሆነው።

ጫናና ጭቆና ወይም የተለያዩ የባርነት ገፅታዎች እንዲሁም የሰውን መንፈስ እድገትና እንቅስቃሴ የሚገድቡ ነገሮች ነጻነት የተባለውን የተኛውን ግዙፍ ዝሆን ይቀላቅሉታል። ከዚህም የተነሳ ነው ማንኛውም በአስገዳጅ ኃይል፣ በርዕዮተ አለም፣ በፖለቲካ ስልጣን፣ በኢኮኖሚ ጫና፣ በአገር ውስጥ በሚደረግ በደል በመንፈሳዊና ኃይማኖታዊ ጫናዎች በኩል የሚፈፀም ባርነት በሰው መንፈስ ላይ የሚሰራ ከፍተኛው ኃጢአት የሆነው።

ዴቪድ ብራዩን ዳቪስና የዬል ዩኒቨርሲቲ ጓዳቸው ኤድመንድ ሞርጋን «በምዕራቡ አለም ባህል ውስጥ ያለው ባርነት ችግር» በተለኘው መጽሐፋቸው አሁን ባለንበት ጊዜ ማህበራዊና ምሁራዊ በሆነ ሁኔታ ለሰነጻነት ያለንን ግንዛቤ ባርነት ምን ያህል እንዳቀናጀውና እንዳቀነባበረው ያትታሉ። ዳቪስ በምዕራቡ አለም ታሪክ ውስጥ ባርነት ገና ከጅማሬው እንደቀላል እንዲታይና ከአጭር ጊዜ በኋላም በአስራ ስምንተኛው ክፍለ ዘመን መጨረሻ አካባቢ ለምን መወገድ እንዳለበት የሞራል፣ የማህበራዊና የምጣኔ ሃብት መቅሰፍት ተደርጎ እንደተቆጠረ ለማብራራት ሞክረዋል። በድምጻቸውም ግለሰባዊ የሆነውን መብት ማስጠበቅ ለሰው ልጅ አስፈላጊ የሆነ መሠረታዊ ነገር ነው በማለት አስምረውበታል። በመሰረቱ ባርነት የነጻነትን አስፈላጊነትና ዋጋ ያገዝፈዋል እንጂ ነጻነትን ሊያጠፋው አይችልም። አሁንም ድረስ ጥያቄው ነጻነት ምንድነው? የሚለው ነው።

በአሜሪካ ውስጥ ደም አፋሳሽ የሆነው የእርስ በእርስ ጦርነት በተጀመረበት ወቅት አብርሃም ሊንከን ስለ ነጻነት ጥሩ የሆነን ትርጓሜ ባለማወቁ ያጉረመርም ነበር። ዛሬም ቢሆን ብዙ ስለ ነጻነት የተጻፉ ነገሮች ቢኖሩም ሁኔታው ከቀድሞ የተለየ አይደለም። በሌላ አባባል ከአድካሚ ትግል በኋላ በነጻነት ዋጋና አስፈላጊነት ላይ ከስምምነት ቢደረስም ... ነጻነት ምን እንደሆነ በመገንዘብ በኩል ትልቅ አለመግባባት አለ። ለዚህ ነው አሻሚ በሆነው የነጻነት ትርጉም «ተመሳሳይ» በሆነው በዚህ ሐሳብ ዙሪያ የፖለቲካ ፓርቲዎች እርስ በእርሳቸው ያመረረ ተቃውሞ ውስጥ የሚገቡት።

የግሪክ ፈላስፎች፣ የዘመናችን ፈላስፎችና ሌሎች ብዙ ምሁራን በዚህ ውስብስብ ርዕስ ዙሪያ ብዙ ስራዎችን ሰርተዋል። ነጻነት ሦስትዮሽ በሆነ መንገድ ትርጉም ሊሰጠው ይችላል። አርናልዶ ፓተርሰን «በምዕራባዊያን ባህል ግንባታ ውስጥ ነጻነት ያለው ድርሻ» በሚለው መፅሐፋቸው የሚከተለውን ማጠቃለያ አስፍረዋል። «ነጻነት ሦስትዮሽ መንገድ ጥቅም አለው። ነጻነት ታሪካዊ፣ ማህበረሰባዊና ፅንሰ-ሐሳባዊ ተዛምዶ አለው። በመጀመሪያ ደረጃ ሊታይ የሚገባው ግለሰባዊ ነጻነት ነው። ግለሰባዊ ነጻነት ማንም ሰው የፈለገውን በሚያደርግበት ጊዜ በማንም ተፅዕኖና አስገዳጅነት መሆን የለበትም፤ እርሱም ሌሎችን ሰዎች ታሳቢ ማድረግ እንዳለበት ያስምርበታል።

በሁለተኛ ደረጃ ያለው የነጻነት ፅንሰ ሐሳብ ሉአላዊ ነጻነት ይባላል። ይህ በቀላሉ አንድ ሰው ከግለሰባዊ ነጻነት በተለየ ሁኔታ የሌሎችን ፍላጎት ታሳቢ ሳያደርግ የፈለገውን ነገር የማድረግን መብት ያሳያል። አንድ ሰው አስከ ቻለው ድረስ የፈለገውን አንዲያደርግ ፈቃድ ይሰጠዋል።

ሦስተኛው የነጻነት አይነት ደግሞ ሕዝባዊ ነጻነት የተባለው ነው። ይህ አይነቱ ነጻነት በማኅበረሰቡ ውስጥ ያሉት ጉልማሶች በማኅበረሰቡ ሕይወት አስተዳደር ውስጥ ድርሻ እንዳላቸው ያሳያል። በዚህም አማካኝነት በማኅበረሰቡ ውስጥ በመወለዱና በውስጡም አውቅና ስለተሰጠው እንዲሁም በማኅበረሰቡ አስተዳደር መሰረት አንዳች ስፍራ ስለሚኖረው ግለሰቡ ነጻነት ይሰማዋል። የሕዝባዊ ነጻነት መኖር በተወሰነ ደረጃም ቢሆን ፖለቲካዊ ጠቋሚነት አለው።

የአያንዳንዱን ዋጋ፣ መብትና ግዴታ ምን እንደሆነ ያስቀምጣል። እንዲህ አይነቱ ነጻነት ገዳቢ የሚሆንበት ብዙ ጊዜ አለ። በሮማውያን ባህል በማገባበረሰቡ ውስጥ ተሳታፊ የሚሆነው ወንድ ብቻ ነበር። በቅርብ ጊዜ ታሪክ ውስጥም በፖለቲካ ሂደት በምርጫ ሌቶችና ጥቁሮች ተሳታፊ የሆኑት በቅርብ ጊዜ ነው።

እነዚህ ሦስት የምዕራባዊያን የነፃነት ፅንሰ ሐሳብ የተቃኙ ብቸው ነጥቦች ናቸው።

በዚህ መፅሐፍ ግን ከግሪኮች፣ ከሮማውያኖች ወይም ከምዕራባዊያን ተመራማሪዎች ሳይሆን የሰው ልጅ ሁሉ ፈጣሪ ከሆነው ከእግዚአብሔር በመፅሐፍ ቅዱስ ላይ ከሚገኘው ከቃሉ የፈለቀ ሌላ አራተኛ የነጻነት ፅንሰ ሐሳብ እናያለን።

ይህንን ፅንሰ ሐሳብ ተፈጥሮአዊ ነጻነት እንለዋለን። ይህ ነጻነት ከፍጥረት መጀመሪያ ጀምሮ እግዚአብሔር ለሰው የሰጠው መብትና ኃላፊነት ሲሆን ከሰው ማንነት ጋርም የተቆራኘ ሆኖ እናገኘዋለን። ይህ ነፃነት በእግዚአብሔር የተሰጠ ሰብአዊ መብት ሲሆን ሙሉ መጀመሪያ በጻፈው መፅሐፍ ላይ በዘፍጥረት 1:26 ላይ ይገኛል።

«እግዚአብሔርም አለ:- ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌአችን እንፍጠር፤ የባህር አሦችንና የሰማይ ወፎችን እንለሳትንና ምድርን ሁሉ በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትን ሁሉ ይግዙ።»

በዚህ አዋጅ ውስጥ የእውነተኛ ነጻነት ምንጭና መሰረት ምን እንደሆነ እናያለን... እንዲሁም የቃሉን የትርጉም ምንጭ እናገኛለን፤ ነፃነት ማለት በአርነት መግዛት (Freedom= free-dominion) ሆኖ እናገኘዋለን። ስለዚህ ነጻነት ማለት «አንድ ሰው ባለው ልዩ ስጦታና ተሰጥኦ የእግዚአብሔርን አላማ እያከናወነ በነጻነት ምድርን መግዛቱን ያመለክታል»። በሌላ አባባል እያንዳንዱ ሰው እግዚአብሔር ለሕይወቱ ያለውን አላማ በመፈለግና በማከናወን እንዲሁም በዚህ አላማ ሌሎችን በማገልገል በውስጡ ያለው ብቃትና

ተሰጥኦ በመጠቀም አካባቢውን እንዲገዛ ነው የተፈጠረው። ነጻነት ማለት አንድ ሰው እግዚአብሔር የሰጠውን አላማ ይህን አላማ እንዲያከናውንበት በተሰጠው ስጦታ ያለምንም ጉታችና ገዳቢ ነገር በአርነት ሊፈፀመውና እናንተንም ሊያገለግላችሁ ማለት ነው።

እግዚአብሔር በሰጠው ትዕዛዝ ውስጥ እግዚአብሔር ግዙ ያላቸውንና ግዙ ያላላቸውን ነገሮች ለይቶ ማወቅ አስፈላጊ ነው። ከእነዚህ ነገሮች መካከል ከአንዳንድ አይነተኛ ነገሮች ጋር ለው ሲተላለፍ ይታያል። እውነተኛ ነጻነት አላማን ማግኘትና ያንን አላማ የእግዚአብሔርን ሕግጋትና መርሆች በተከተለ መንገድ እንዲሁም ሌሎች ሰዎች አላማቸውን በሚያከናውኑበት ጊዜ እነርሱን ሳይገድቡ መፈፀም ነው። በዚህ አተረጓጎም ውስጥ በጣም አስፈላጊው ፍሬ ነገር ግላዊ ኃላፊነት የተባለው ነገር ነው።

በዚህ ትርጉም መሰረት የሌላውን ሰው መንፈስ ለመግዛት መሞከር የእግዚአብሔርን ተፈጥሮአዊ ሕግ የሚጸረር ድርጊት ነው። ይህ በዚህ መፅሐፍ የምንጠቀምበት የነጻነት ትርጉም ነው። በማንኛውም ትውልድ ውስጥ አንድ ሰው በሕይወት ውስጥ ነጻ መሆኑ እጅግ የላቀ ዋጋ ያለው መሆኑን ለመጀመሪያ ጊዜ የተረዱት አነማን ናቸው? መልሱን በአንድ ቃል ለመናገር ከተፈለገ ባሪያዎች ናቸው። ነጻነት በአብዛኛው እውን የሚሆነው ባሪያ ለሆኑትም ሆነ ላልሆኑት ሰዎች ጠቃሚ ባልሆነ የሰብአዊ መብት ረገጣን ያማከለ ማህበራዊ እሴት በሚንፀባረቅበት ሁኔታ ውስጥ ለባሪያዎቹ እጅግ የሚናፈቅ አጀንዳ በመሆን ነው። የዚህ ምክንያቱ ነጻነት ለተገፉና ለተጣሉ ሰዎች የሚቸር አዲስ ማህበራዊ እርከን ሳይሆን ለው ሆኖ የመኖርን ምንነት በመፈለግ ሂደት ውስጥ የሚመጣ ተሐድሶ ስለሆነ ነው።

ነጻነትን በሚገባ ለመረዳት ባርነት ስለተባለው ሁኔታ የተሻለ ግንዛቤን መጨበጥ አለብን። እርናልዶ ፓተርሰን እንዳለው:-

«ባርነት ቋሚና ዘላቂ በሆነ ሁኔታ በሰዎች ላይ ከመወለዳቸው ጀምሮ የሚፈጸምባቸው ጥላቻ፣ አመፅና የማጥላላት አባዜ ነው። መጀመሪያ የሚኖረው ገፅታ የሌላው ተገዥ መሆን ነው። አንድ ሰው የሌላው አካል ወይም የሌላ አካል

ተወካይ በሆነው ማዕከል ኃይል ቁጥጥር ስር ሲሆን ነጻነትን ማጣት ነው። በተግባር እንዲህ አይነቱ ነገር በባሪያው ላይ የሰለጠነው አካል በባሪያው ላይ የመግደልና በሕይወት የማቆየት ስልጣን ይሰጠዋል። በሁለተኛ ደረጃ ባሪያ ሁልጊዜ የተገለለ ሰው ነው። በማንኛውም መንገድ በማህበረሰቡ ውስጥ የሞራል፣ የሕጋዊና ማህበራዊ ተሳትፎ አይኖረውም። በራሱ ማህበራዊ ሕልውና እንዲኖረው አይፈቀድለትም። በተፈጥሮ የተጠላ ስለሆነ በጌታውና ለጌታው ብቻ እንዲኖር ይደረጋል። በሦስተኛ ደረጃ ባሪያ በዘላቂነት ለብአዊ ክብሩ ተገፎ፣ ተንቆ ይኖራል። ከዚህ በኋላ ሁኔታ ደግሞ ባሪያውን ይበልጥ በማዋረድ በእርሱ ላይ እንደ ጥገኛ በመሆን ጌታውና ከእርሱ ጋር ያሉት ክብርን ለማግኘት ይሞክራሉ።»

ስለ ነጻነት የሚደረገው ውይይት ባርነት ምን ማለት እንደሆነ በሚገባ ካልተረዳን ሙሉ ሊሆን አይችለም። እንዲህ አይነቱ የነጻነት ገፅታ አካላዊ በሆነው ባርነት ብቻ ላይሆን ስነልቦናዊና መንፈሳዊ በሆነውም ባርነትና ጭቆና ዙሪያ የጉላ አውነታ ሆኖ እናገኘዋለን። መፅሐፍ ቅዱሳዊው ፅንሰ-ሐሳብ የሰው ልጆች አባት የሆነው አዳም ከማመፁና ካለመታዘዙ የተነሳ ከጨለማው አለም ገዥ ቀንበር በታች እንደወደቀ ይነግረናል። ባርነት አካላዊ፣ አዕምሮአዊ፣ መንፈሳዊ ወይም ግለሰባዊ፣ ባህላዊ፣ ማህበረሰባዊ ወይም አገራዊ ቢሆን ያለው ተፅዕኖ ግን ተመሳሳይ ነው። በአንድ ሰው ሕይወት ውስጥ ያለውን የእግዚአብሔርን ፈቃድና አላማ ያ ሰው ለማከናወን የሚያደርገውን ሂደት ለማጨናገፍ፣ ለመገደብ፣ ለመጉተት የሚደረግ ሙከራ ሁሉ በእግዚአብሔር ላይ ማመፅ ነው። ይህ ክፉት ይባላል። አመፅ የሌለውን ሰው ፈቃድና መንፈስ ለመቆጣጠር የሚደረግ ሙከራ ስለሆነ እንደምዋርተኛ ኃጢአት ይቆጠራል። በማንኛውም አይነት ጭቆና ውስጥ ለነጻነት የሚደረግ ሲቃ የላቀ ድርሻ አለው።

ባርነት ቁላዊና አካላዊ ጉዳት ብቻ ላይሆን በከፋ ሁኔታ አዕምሮአዊ ጉዳትን ያስከትላል። በመንፈስም ሆነ በሥጋ ይህ የባርነት አላዛኝ ገፅታ ነው። በእርግጥ የጨቋኞች ግብ አዕምሮን ባሪያ ማድረግ ነው። ይህ የመንፈስ ስብራት ነው። ከጭቆናዎች ሁሉ የከፋው በዚህ መንገድ የሰው መንፈስ ያለውን ተስፋ ሁሉ አራግፎ በሚጥልበት ጊዜ ነው።

ባርነት አዕምሮአዊ ጭቆናንም በሚያስከትልበት ጊዜ አካላዊ የሆነ ነጻነት ብቻውን በቂ አይደለም። ይህ መፅሐፍ የሚቆሰሰው ይህንን አስፈላጊ መርህ ነው። አዕምሮ በሕይወት ውስጥ አስፈላጊ ነገር ነው። «ሰው በልቡ እንዳለበ እንዲሁ ነው» (ምሳሌ 23፣7)። ስለዚህ አካላዊ ከሆነው ሁኔታዎች ይበልጥ አዕምሮአዊ የሆነው ሁኔታዎች እጅግ አስፈላጊ ነው። አዕምሮአዊ ሕርነት ካላገኘ በስተቀር ነጻ አይደላችሁም። ነጻነትን በአካላዊ ትርጓሜ ደረጃ ከመገንዘባችን በፊት አዕምሮአዊ ሁኔታ እንደሆነ መገንዘብ አስብን። የሰው ልጆች ሁሉ የበላይ የሆነው፣ የላላም አለቃና የእውነተኛ ለላም ምንጭ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ነጻነት የተናገረውን ደቀመዛሙርት በዩሐ. 8፡3 ላይ እንደዘገቡልን «እውነትን ታውቃላችሁ እውነትም አርነት ያወጣችኋል» በማለት የነጻነትን ምንነት አስምሮበታል። ኢየሱስ በተናገረው መሰረት አዕምሮአዊ ነጻነትን ለመጉናፀፍ አስፈላጊው ነገር እውነትን ማወቅ ወይም መረጃን ማግኘት እንጂ የሀግና የድንጋጌ መውጣት ወይም የአስር ካቴና ቁልፍ አይደለም። ሰው እንደሚያስበው ከሆነ በነጻነት ማሰብ አስካልቻለ ድረስ ነጻ አይደለም ማለት ነው።

ስለዚህ ከባርነት ወጥቶ ነጻ አለመሆን ይቻላል። ከባርነት መውጣት (መላቀቅ) የሚለው ነገር የሚያሳየን አካላዊ ከሆነው ገደብ አካላዊ አርነትን ማግኘትን ነው። ከባርነት መውጣት ማለትም የተጨቋኙን ከጨቋኙ አካባቢና ሁኔታ መወገድን የሚያሳይ ነው። በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ ተስፋ መቁረጥንና ግራ መጋባትን ካስከተሉት ነገሮች አንዱ በተለይ በታሪካዊ ሂደት ውስጥ በጭቆና ውስጥ ያለፉት ሕዝቦች ከባርነት መውጣታቸውንና ነፃነታቸውን ማምታታታቸው ነው። ከባርነት መውጣት ነጻነት አይደለም። ከባርነት መውጣት ለነጻነት ያዘጋጃችኋል እንጂ በራሱ ነጻነት አይደለም።

ብዙ አገሮች ከቅኝ ግዛትና ከባርነት የጭቆና አመድ ላይ ከተነሱ በኋላ ለብዙ አመታት እውነተኛውን ነጻነት ለመቀዳጀት በትግል ላይ ናቸው። አንዳንዶች ከባርነት መውጣትን ከነጻነት ጋር በማምታታቸው በአዕምሮአዊ ባርነት ውስጥ እስካሁን ድረስ ለመዳከር ምክንያት ሆኖአቸዋል። አንዳንዶች ወደሚቀጥለው ትውልድ ይህ አይነቱ የባርነት አስተሳሰብ እንዲሻገር አድርገዋል። ከዚህ የአዕምሮ ጭቆና በግለሰብ፣ በማህበረሰብና በአገር ደረጃ ነጻ መውጣት የሚቻለው እንዴት ነው?

ይህንን ጥያቄ ለመመለስ ፈጣሪ በሆነው አግዚአብሔር እንደምሳሌ ተደርገው የተቀመጡልን በግብፅ በፈርሐን ጨቋኝ አገዛዝ ስር የነበሩትና በኋላም ወደ ተስፋ ምድራቸው ለመድረስ በምድረበዳ ሂደት ያለፉት እንዲሁም በመጨረሻ አገር /ሕዝብ/ በመሆን የተመሰረቱትን የእስራኤላዊያንን ታሪክ በማጥናት ነው። ጥሩ ምሳሌ የሚሆኑን የእነዚህን ሕዝቦች ታሪክ መመልከት ለግለሰቦችና ለማህበረሰቦች ብሎም ለአገሮች እንዲሁም ለእኛ ለራሳችን ከባርነት አስከ ነጻነት ያለውን መርህ በማሳየት የአግዚአብሔርን አላማ በሙላት መፈፀም የምንችልበትን ሁኔታ ያስገነዝበናል።

ነጻነት ማለት የሕግ ወይም የስራ አሰመናር ሳይሆን ኃላፊነትን መቀበል መሆኑን ማመን አለብን። እውነተኛ ነጻነት ከባርነት በላይ የስነምግባር ድንጋጌዎች ያሉት፣ ብዙ ስራ፣ ራስን መግዛትንና ስነ ሥርዓትን የሚጠይቅ ነው። የእውነተኛ ነጻነት መሠረት ማኔጅመንት (የማስተዳደር ብቃት) ነው። ራሳችንንና አካባቢያችንን በሚገባ ማስተዳደርን ይጠይቃል። ይህ አግዚአብሔር ለሰው ልጆች ያለው የመጀመሪያና ከፍተኛ አላማ ነው። በባርነት ትተዳደራችሁ እንጂ አታስተዳድሩም። ስለዚህ ነጻነት ወደ ማስተዳደር ኃላፊነት መመለስ ነው። አግዚአብሔር ለሰው ያዘዘው የመጀመሪያው ትዕዛዝ ሰው መሪነትን እንዲያስተዳድር ነበር። ሰው ምድርን ለማስተዳደር ኮንትራት የተሰጠው ሲሆን ነጻነቱንም ማግኘት የሚችለው በዚህ የመግዛት ተልዕኮ ውስጥ ነው። ወተትና ማር በምታፈሰውና ኃላፊነት ባለባት የተስፋ ምድር ውስጥ ያለውን ነጻነት ለመለማመድ የሚቀጥሉትን ገጾች በትኩረትና በተከፈተ ልብ እንድታነቡት እጠይቃችኋለሁ።

ለታላቅነት የሚከፈለው ዋጋ ኃላፊነት ነው።

(ዊኒስተን ቸርችል)

አንድ

የእውነተኛ ነጻነት ተስፋ

ሕይወትን የለጠን አግዚአብሔር ነጻነትንም አብሮ ሰጥቶናል።

- ቶማስ ጆፈርሰን

ነጻነት የበሰለ ሰው ብቻ ሊሸከመው የሚችለው ኃላፊነት ነው። ነጻነትን ልናገኝ የምንችለው ወደፊት መራመድ እንዳለብን ግንዛቤ ስንጨብጥና ከጨቋኝ አስተሳሰብ የመላቀቅን አስፈላጊነት ግንዛቤ ስናገኝ ነው። ሐሳባችሁ ሳይለወጥ ሌላ የሚለወጥ ነገር ስለሌለ ወደፊት መራመድ የማይፈልጉ ሁሉ በምድረበዳ አዙሪት ውስጥ ይገባሉ።

በአንድ የሳይንስ ጋዜጣ ላይ አንድ ሳይንቲስት አንድ ነገር የመልመድን ኃይል በተመለከተ ያስቀመጠውን ሪፖርት እንብቤያለሁ። የሳይንቲስቶች ቡድን ውሻውን በአንድ ችካል ላይ በስንሰስት አስሩት። በመቀጠልም ሊደርስበት በማይችልበት ቦታ ላይ ምግብ አስቀመጡለት። ውሻው ወደ ምግቡ ለመድረስ ሲሞክር ማስሪያው ስለሚወጥረው የሚስማው ሕመም አለ። ወደ ምግቡ ለመድረስ በሞከረ ቁጥር ሕመም ይሰማዋል።

በአራተኛው ሳምንት ላይ ይህ አስቃቂ ሙከራ ሊታይ ውሻው እንቅስቃሴ ማድረጉን ትቶ የታሰረበት ችካል አጠገብ መቀመጡ ታየ። በዚህ ጊዜ ምግቡን ለማግኘት የሚያደርገው ምንም አይነት ጥረት አልነበረም። በአምስተኛው ሳምንት ስንሰስቱን ፈትተውለት ምግቡን ቀረብ አድርገው አስቀመጡት። ነገር ግን ውሻው አሁንም የተቀመጠው ችካል አጠገብ ነበር። እንሰሳው ወደ ምግቡ ለመቅረብ አልፈለንም። ምንም እንኳን የተፈታ ቢሆንም ምግብን ለማግኘት መጣሩ ከፈጠረበት ሕመም የተነሳ ምግቡን መብላት እንደማይችል አምኗል።

ውሻው ላለፉት ሰባት ሳምንታት ምግብ ስላልቀመሰ ከሞት አፋፍ ላይ ደርሶ ነበር። ምግቡ ሊደረስበት የሚችል ቢሆንም ከታሰረበት ቦታ ላይ ግን አልተንቀሳቀሰም። በእርግጥ ሳይንቲስቶች

ውሻው ወደቀደመው ተፈጥራዊ ሁኔታው እንዲመለስ አንስተው ቀስ እያሉ ወደ ምግቡ አስጠግተውታል።

ይህ ሙከራ ምንም እንኳን አለቃቂ ቢሆንም የእንሰለት አዕምሮ በአንድ ነገር ከሰለጠነ ነጻ ቢወጣም በዚያው ወሰንና ገደብ የመኖሩን ሁኔታ ያሳያል። እግዚአብሔርም ከአስራሔል ልጆች ጋር የነበረው ችግር ተመሳሳይ ነው። በፈርአን የባርነት ሰንሰለት ለአራት መቶ ሰላላ አመታት ታስረው የቆዩ ባሪያዎች ነበሩ። አንድ ቀን ግን እግዚአብሔር ሙሴ የተባለ ሰው ላከላቸውና የታሰሩበትን ሰንሰለት አስወግዶ ነጻ አወጣቸው። ይህ ሰው ከሚጨቁኗቸው እጅ ነጻ አወጣቸው። ነገር ግን ከጭቆና አስተሳሰብ ነጻ መውጣቱን ሌላ የተለየ ጉዳይ ሆኖ እናየዋለን።

ከግብፅ መውጣታቸውን ተከትሎ እግዚአብሔር አስራሔዊያንን በቀጥታ ወደ ከነአን ያላስገባበት ምክንያት፤ ከነበረባቸው የባርነት አስተሳሰብ ገና ስላልተላቀቁ ነበር። አካላቸው ከባርነት ቢወጣም እግዚአብሔር ግን በአስተሳሰባቸው ላይ የሚሰራው ስራ ነበረው። ይህ ሁኔታ በግለሰብ፣ በማህበረሰብና በአገር ደረጃ ጠቀሜታ ያለውን አንድ መርህ ያሳየናል፤ የለመድነው (የሰለጠነበት) ነገር በውጫዊ ኃዋል እስካልተቀለበሰ ድረስ ባህሪያችንን ይወስነዋል።

በቅዱሳንና በክርስቲያን ማህበረሰቦች ዘንድ የታጣው እጅግ አለፈላጊ ነገር የማኔጅመንት (የአመራር) እውቀት ነው። እነዚህን ጽሑፎች የምፅፍበት ምክንያት እንዲህ አይነቱን ነገር ለመለወጥ ነው። ከአዳም የተላለፈልን ኃላፊነትን ያለመወጣት ልንም ምን ያህል ተፅዕኖ እንዳላደረገን አላወቅነውም። ከዚህም የተነሳ ምድርን ለመግዛት የተሰጠንን ጥሪ ሳንረዳና በሚገባ ሳንይዘው እንታያለን። ለበዙዎቻችን ትልቁ ግባችን ሰማይ ነው፤ ባርነቱ ያለው ግን አስተሳሰባችን ውስጥ ነው። ልክ እንደ ጥንቶቹ ዕብራውያን በምድር ላይ ያለውን መልካም ሕይወት ባለማወቅ አዙሪት ውስጥ እንገኛለን። አዎን በልሳን መናገር እንችላለን፤ የባንክ ቤቱን ባለቤት ግን ማነጋገር አልቻልንም። «በመንፈስ» እንዘላለን፤ እንደንላለን ነገር ግን የራሳችንን ሕይወት በሚገባ ማስተዳደር አልቻልንም።

አንዳንድ ክርስቲያኖች የተላካቸው ተብለው በተለያዩ ካምፓኒዎች ውስጥ የላቀ ስፍራና ማዕረግ ተሰጥቶአቸዋል፤ ነገር

ግን የራሳቸውን ቤተሰብ መምራትና ማስተዳደር አይችሉም። የአመታዊ ገቢያቸው አስከ ለድስት መቶ ሺ ዶላር ሲደርስ ይችላል፤ ነገር ግን ሚስታቸውን ወደ መውደድ ነገር ስንመጣ በምድረበዳ ውስጥ ግራ እንደተጋባ ሰው ሆነው እናገኛቸዋለን። ገንዘብ እንዴት እንደሚገኝና እንዴት እንደሚያዝ ያውቃሉ፤ የራሳቸውን ቤት ማስተዳደር ግን አልቻሉም። መዝ (127)፡1 «እግዚአብሔር ቤትን ካልሰራ ሰራተኞች በከንቱ ይደክማሉ» ይላል። በዚህ መፅሐፍ ሁሉንም ነገር የተሟላ ስለሚያደርገው በእግዚአብሔር መንገድ ለላለው ማኔጅመንት /አስተዳደር/ የምለው ነገር አለ።

የማብራራውን ነገር ይበልጥ ግልፅ ለማድረግ አንዳንድ የማኔጅመንት ነጥቦች ላይ በንግዱ አለም ውስጥ ያሉ ማብራሪያዎችን አጠቀማለሁ። እውነታዊውን ነገር ይበልጥ ለማጉላት ከአሉታዊ ነገሮች «ማድረግ የሌለበንን» መማር እንድንችል የምንወያይባቸው ነጥቦች ይኖራሉ። የአስራሔዊያን ታሪካዊ ዘፀአት ጥሩ የመማሪያ ነጥብ እንዲሆኑን እናነሳቸዋለን። የመጨረሻው ውጤት ያደረጋችሁት የክርስቲያን አክሊል ላይ የምትደርቡት የማኔጅመንት መጉናፀፊያ እንደሚሆን ተስፋ አደርጋለሁ።

ለነጻነት መፈጠር

የዚህ መፅሐፍ አላማ አዳም በመጀመሪያ የነበረውን የግንኙነት መርህ በማወቅ፤ ነጻነት ምን እንደሆነና ምን እንዳልሆነ መገንዘብ ነው። በዘፍጥረት ላይ እግዚአብሔር ሰውን ፈጥሮ በገነት አስቀመጠውና «ነጻ ነህ» አለው።

«እግዚአብሔር አምላክም ሰውን እንዲህ ብሎ አዘዘው፡- ከገነት ዛፍ ሁሉ ትበላለህ፤ ነገር ግን መልካምንና ክፉውን ከሚያስታውቀው ዛፍ አትብላ፤ ከእርሱ በበላህ ቀን ሞትን ትሞታለህና።» (ዘፍጥረት 2፡16-17)

እግዚአብሔር ሰው ነጻ እንደሆነ ተናገረና ስራ ሰጠው። ነጻነት እግዚአብሔር ለሰው ያለው መሰረታዊ ፈቃዱ ነው። አዳም

እግዚአብሔር የሰጠውን የማባዛት፣ የማምረት፣ የማስራጨትና የማስፋፋት ነጻነት ነበረው፤ ነገር ግን የእግዚአብሔርን ሕግ የመጣስ መብት አልነበረውም። እግዚአብሔር የሰውን የመታሰዝ ድርሻ ለማስጠበቅ በኤደን ገነት መልካምና ክፉን የምታስታውቀውን ዛፍ አስቀምጦ ነበር። እግዚአብሔር የፈጠራቸውን በሚሊዮን የሚቆጠሩ ዛፎችን አስቡ፤ እግዚአብሔር በየትኞቹም ላይ አዳምን የሚከለክል «ገደብ» አላስቀመጠም ነበር። የዚህ ነገር ጠቀሜታ በመምረጥ መብት አማካኝነት ሰው የራሱን ፈቃድ መጠቀም የሚችል ለማድረግ ነበር።

ከባርነት መውጣት ነጻነት አይደለም

በሊና በረሃ ትንሽ መኖሪያ ገንብታችሁ ሊሆን ይችላል። ደግሞም በጭቆና ውስጥ ሆናችሁ ምችት ተሰምቷችሁ ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ለእናንተ ያስቀመጠውና ያዘጋጀው ሌላ ብዙ ነገር አለው። ተአምራቶችን ማየት ስላቆማችሁ ተአምራቶች ከእንግዲህ በኋላ የሱም ብላችሁ ተስፋ ቆርጣችሁ ይሆናል። በሕይወታችሁ ያሉትን መካሪዎች መስማትና ለእግዚአብሔር ቃል ያላችሁን ታማኝነት ትታችሁ ይሆናል። እንዲህ ከሆነ ከባርነት ወጥታችኋል በነጻነት ግን እየኖራችሁ አይደለም። ከሕይወት የሚጠበቅ ገና ብዙ ነገር እንዳለ ታውቃላችሁ። ለዚህም ነው እኔ ይህን ጽሑፍ እየጻፍኩ ያለሁት።

በትከሻችን ኃላፊነትን ሳንሸከም ወደ ነጻነት ገብተን የምንራመድበት መንገድ አይኖርም። በስራችሁ ወደዋና ሥራ አስኪያጅነት ማዕረግ ማደግ ከፈለጋችሁ የዚያን የስራ ድርሻ ኃላፊነት መፈለግ አለባችሁ። ኃላፊነት የበለጠ ጊዜን፣ ተሰጥኦን፣ ተነሳሽነትንና ብዙ ፍሬ ነገሮችን ይጠይቃል። ምናልባት በዚህ የስራ ዕድገት ውስጥ ማዕረጉና ክፍያው ጥሩ ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን በዚህ ሁሉ በላይ የስራው ጫና ሰባት እጥፍ ይልቃል። በዚህ የስራ ድርሻ ላይ ስትሆኑ ከሁሉም ቀድሞችሁ መግባት፤ እንዲሁም ከሁሉም ዘግይታችሁ መውጣት ይጠበቅባችኋል። በስራ ቦታ ላይ ችግር ቢያጋጥም ማታም ይሁን ጠዋት ይደወልላችኋል። ከሌሊቱ ዘጠኝ ሰአት ላይ የውሃ ሷሽ ቢፈነዳ ስልክ እንደሚደወልላችሁ ማወቅ አለባችሁ። ስራ አስኪያጅ ስለሆናችሁ እንደሌላው የስራ

ጊዜያችሁ ከጠዋቱ ሦስት ሰአት እስከ ምሽቱ አስራአንድ ሰአት ብቻ አይሆንም፤ በሁሉም ሰአት ትሰራላችሁ።

የፅዳት ስራተኛ መሆን ቀላል ነው ምክንያቱም ልክ እስራ አንድ ሰአት ላይ መውጣት ትችላላችሁ። ፀሐፊ ከሆናችሁም ሁለት ሰአት መሆን ለምሳሌ ልታሳልፉ ትችላላችሁ፤ ያን ያህል ለእናንተ ግድ የሚለው አይኖርም። እድገትን ከፈለጋችሁ ግን ነጻ መሆን የሚጠይቀው ዋጋ ስላለ ነጻነት በሚጠይቀው ኃላፊነት ማደግ አለባችሁ።

ከጨቋኙ መላቀቅ ከጭቆና የመላቀቅ ዋስትና አይደለም፤ ኃላፊነት ግን ከጨቋኙ ብቻ ሳይሆን ከጭቆናም ያላቅቀናል። ኃላፊነት ጠዋት እንድንገለጥ እስከ ማታም ድረስ ቢሆን አምሸተን ስራን እንድንስራ በማድረግ የጠንካራ ስራተኛ ባህሪ እንዲኖረን ያደርጋል። እውነተኛ ነጻነትን የምንፈልግ ሰዎች ከሆንን ነጻነት እንዲህ አይነት ስራዎችን እንድንስራ ያደርገናል።

በሩ አጠገብ ተቀምጣችኋል?

ኢየሱስ አገልግሎቱን ሊጀምር በናዝሬት በሚገኘው ምክራብ ቆሞ የኢሳያስን መፅሐፍ አነበበ፡- «የጌታ መንፈስ በእኔ ላይ ነው፤ ሰድሆች ወንጌልን እስብክ ዘንድ ቀብቶኛልና ሰታሰሩትም መፈታትን ለዕውሮችም ማየትን እስብክ ዘንድ የተጠቁትንም ነጻ አወጣ ዘንድ የተወደደችውንም የጌታን አመት እስብክ ዘንድ ልኮኛል» (ሉቃስ 4:18-19)።

እዚህ ክፍል ላይ የተቀመጡት ቃላቶች አንድ ሰው እስር ቤቶችን ሁሉ እየጉበኝ በሮቻቸው ክፍት ሆነው ነገር ግን እስረኞቹ በዚያው በእስር ቤት ተቀምጠው ያሉበትን አይነት ሁኔታ ይሰልልናል። የእስር ቤቱ በሮች ተከፍተዋል፤ እስረኞቹ ግን አሁን ድረስ በእስር ቤቱ ውስጥ አሉ። ልክ ዛሬ እንዳሉት እንደ ብዙዎቹ ግለሰቦችና አገሮች ከባርነት የመውጣት በር ስለተከፈተ ደስተኞች ናቸው። ነገር ግን እስካሁን ድረስ ያሉት በእስር ቤቱ ክፍሎች ውስጥ ነው። ስምን? ምክንያቱም እስር ቤቶች ምግብ በነጻ ይሰጣሉ። በእስር ቤት ስትሆኑ ለምትለብሉት ልብስ ይከፈልላችኋል። መታጠቢያ ውሃ እንዲሁም ቁጭ ብላችሁ በተለያዩ

ጣቢያዎች የአለምን እንቅስቃሴ የምትከታተሉበት ቴሌቪዥን ይዘጋጃላችኋል።

እንዲህ የሚሉ ወጣቶች ያጋጥሙኛል፡- «በእስር ቤት እያለሁ የተሻለ ኑሮ ነበረኝ። ቢያንስ ቢያንስ በቀን ሦስቱ እንኳን እመገብ ነበር። በእስር ቤት ውስጥም ስራ ነበረኝ። በእስር ቤት ውስጥ እያለሁ ማን እንደሆነኩ አውቅ ነበር፤ እስረኛ ነኝ። አሁን ግን ማን እንደሆነኩ አላውቅም።» እንዴት ያሳዝናል።

ዛሬ እጅግ በጣም ብዙ ሰዎች ጊዜያቸውን የሚያባክኑት በራሳቸው ጠባብ የእስር ቤት ክፍል ውስጥ እስረኛ በመሆን ነው። ምናልባት ነጻ የሚያወጣው የክርስቶስ ቃል በመኖሪያ ቤታቸው ግርግዳ ላይ ተሰቅሎ ይሆናል። ነገር ግን ብዙዎች የእስር ቤቱ በር ቢከፈትም ከባርነት ከመውጣታቸው በፊት ገድቧቸው በነበረው የጭቆና መንፈስ ሰለባ ሆነዋል።

ወንጌል ማለት «የምስራች፣ መልካም ዜና፣ መልካም ዘገባ ወይም ጥሩ መረጃ» ማለት ነው። መልካሙ ዜና ሲኖር ከባርነት መውጣታችንን ወደ ነጻነት መስመሩ ነው። አንድ ሰው ዳግም በሚወለድበት ጊዜ እግዚአብሔር ውስጠኛውን ሰው እንደገና ይፈጥረውና የራሱ መኖሪያ ያደርገዋል። ነገር ግን አዕምሮአችንና ድርጊቶቻችን ማግኘት የሚገባቸውን ነጻነት እንዲያገኙ የማድረጉ ኃላፊነት የእኛ ነው። በክርስቶስ ወንጌል መሰረት ማንም ሰው ቅፅበታዊ በሆነ መንገድ ነጻ ስለማይወጣ በታሰርንበት እስር ቤት ውስጥ ሆነን ለመቆየትም ሆነ ከዚያ እስር ቤት ነጻ የመውጣት መብት አለን። በእስር እያላችሁ ተቀምጣችሁ ቴሌቪዥን ማየትን ምርጫችሁ ልታደርጉ ትችላላችሁ። ቪ.ሲ.አር አምጥታችሁ አሁን አዲሱ ቤተክርስቲያናችሁ የቪዲዮ ካሌት ማጠራቀሚያ መጋዘን ሆኖአል።

ታላቁ አይሁዳዊ ሐዋርያ ጳውሎስ ሲፅፍ «በነጻነት ልንኖር ክርስቶስ ነጻነት አወጣን እንግዲህ ፀንታችሁ ቁመ እንደገናም በባርነት ቀንበር አትያዙ» (ገላ 5:1) ብሏል።

ዛሬ እንደ ቤተክርስቲያን፣ እንደ አገርና እንደ ግለሰብ ወደ ኃላፊነት ጉዳዩ እየተራመድን ባለበት ጊዜ ላይ ብዙዎቻችን ያለፈው ጭቆና ባሳደረብን ተፅዕኖ ቅኝት ውስጥ እንደምገኝ መገንዘብ

አለብን። ቀደም ብለን በምላሌ እንዳየነው መከራ እንደተደረገበት ውሻ በእግዚአብሔር ነገር ወደ ፊት እንዳንራመድ በሚያደርጉ ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ኃይማኖታዊ ቅኝቶች አማካኝነት በማይታይ ችግል ላይ ታስረናል። የእስር ቤቱ በር ተከፍቷል፤ ነገር ግን ተጨቁንና ተገድብን ተቀምጠናል። ለዚህ ነው ጳውሎስ ከአሮጌው አስተሳሰብ አመለካከታችን እንዲታደስ ጸንተን መቆም እንዳለብን የሚነግረን።

አሮጌውን አመለካከት ማስወገድ

በሕጻንነቴ እንኖር የነበረው በኢኮኖሚ አቅሚ በተጉላቆለች የባህማስ መንደር ነበር። በጊዜው ሰው ሁሉ ለመኖር በሚፈልግበት ናሳህ በተባለ አካባቢ ላይ ቤት ሰርተን ገባን።

ከዚያ በፊት ግን እናትና አባቴ እንዲሁም ሌሎች አስራ አንድ ልጆች በአጠቃላይ እስራ ሦስታችን አራት ጠባብ ክፍል ባላት ቤት ውስጥ እንኖር ነበር። በዚያን ወቅት ብዙ ግራ የሚያጋቡ ነገሮች ነበሩ፤ እኔና ወንድሜ አንዳችን የሌላችንን ካልሲ እናደርግ ነበር። ወደ ተስፋይቱ ምድር ማሰትም ወደ አዲሱ ቤታችን ለመሄድ በተዘጋጀንበት ወቅት እናቴ ያለችንን ነገር አስታውሳለሁ « ዚህ እንደምትሆኑት እዚያ ልትሆኑ አትችሉም»። ይህ ቀላል አባባል ሊመስል ይችላል፤ ነገር ግን ታላቅ መገሰጥን የሚያስተላልፍ ነገር ነበር፡- «ተመልከቱ ወደ አዲሱ ቤታችን ልንሄድ ነው ስለዚህ አዲስ ልጆች ያስፈልጉናል።» አሮጌው ቤታችን በየጠዋቱ ገና ቀኑን ስንጀምር፤ በዕለቱ የምንጠቀምበትን ውሃ ከጉድጓድ ለጭንቀት መዘውሩን በእጆቻችን ማሽከርከር ይጠበቅብናል። ይህ አስቸጋሪ ስራ ነበር። ይህንን የውሃ መዘውር ማሽከርከር በጣም የሚያስጠላኝ ስራ ነበር። ቁርስ ስበላ ወይም ትንሽ እረፍት በምወስድበት ሰአት እጄ ስለሚዝል ሕመም ይሰማኝ ነበር።

ገላችንን በምንታጠብበት ጊዜ መዘውሩን በማሽከርከር ውሃ ወደ ባልዲ ገልብጠን በገላ መታጠቢያ ሳፋ ላይ በማፍሰስ እንታጠባለን። እያንዳንዳችን ወደዚያ ሳፋ ገብተን እንቆምና እናታችን ታጥበናለች። ቆይታችንን ቀን ውሃውን በዚህ መልኩ በመቅዳት እላያችን ላይ በማንቆርቆር በቅዝቃዜው እየተንቀጠቀጥን እንታጠባለን።

ወደ ተስፋ ምድራችን በገባንበት ጊዜ ግን መዘውር የማሽከርከሩና ውሃ የማንቆርቆሩ ጉዳይ ያለፈ ታሪክ ሆነ። አሁን በቤታችን ውስጥ በቧንቧ የሚመጣ ውሃ ኖረን። ነገር ግን አሁንም ድረስ የዚያ የድሮው የምድረበዳ «የሳፋ» አመለካከት አልለቀቀንም። አዲስ የሆነ ሻወር መውሰድ የምንችልበት ገንዳ ቢኖርም እንዴት እንደምንጠቀምበት ግን አናውቅም ነበር። ድሮ እንደለመድነው ወደ ገንዳ ውስጥ ገብተን እንቆም ነበር፤ ገንዳ ውስጥ ተኝተን መታጠብ እንዳለብን ለማወቅ አመታት ወስዶብናል።

ምናልባት ከላይ የቀረበው ገለጻ አስቂኝ ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን ቅኝታችን እንደዚያ ውሻ ሆኖ ነበር። ያለነው በአዲስ ምድር ላይ ቢሆንም አስተሳሰባችን ግን በድሮው ስፍራ ላይ ያለን አስተሳሰብ ነበር። ስፍራ መሰወጥ በበፊቱ ስፍራ የነበረንን ባህሪ ወይም አመለካከት የመሰወጥ ዋስትና አይደለም።

በአሮጌው ቤታችን ውስጥ የበላንበትን ሰሃን መታጠቢያ ቤት ውስጥ ማጠብ ለምደናል። አስቡት የአስራ አንድ ልጆችና የወላጆቻችን በአጠቃላይ አስራ ሦስት ሰሃን ሊሆን፤ አስራ ሦስት ሹካ፤ አስራ ሦስት ቢላዋ፤ አስራ ሦስት ብርጭቆ፤ በቃ ሁሉም ነገር አስራ ሦስት ነው። ሆኖም ነበር የሚመስለው። ሰሃኖቹን ሁሉ እንቆልልና እናጥባቸው ነበር። በመቀጠልም ሰሃኖቹ እንዲደርቁ አንድ ሰፋ ያለ ጉርጓዳ ፕላስቲክ ውስጥ እናስቀምጣቸዋለን።

ወደ ተስፋ ምድራችን ስንገባ ዘመናዊ የሰሃን ማጠቢያና ማድረቂያ ቢኖርም እኛ ግን እንደድሮው ሰሃኖቹን ለማድረቅ በፕላስቲክ ውስጥ እናስቀምጣቸው ነበር። ዘመናዊ የሰሃን ማጠቢያ መኖሩንና ጥቅሙ ምን እንደሆነ ለመገንዘብ ጊዜ ወስዶብናል። በስዚህ «አዲስ» ነገር የሰው ጥንቃቄ (የመሰወጥ) ዋስትና አይደለም።

ግብጽ ደሀና ሰንብች!

ዋናው ነጥብ ያለው እዚህ ላይ ነው። ብዙዎች ከግብፅ ሊወጡ አብረው አሮጌው ቅኝታቸውን ይዘው ይወጣሉ። ወደ ከነዝን ሲገቡም የድሮ ማጠቢያ ፕላስቲካቸውን ይዘው ስለሚወጡ ዘመናዊ በሆነው የኤሌትሪክ ማጠቢያ መሳሪያ ውስጥ እንኳን ፕላስቲኩን ከተው ሊያጥቡበት ይፈልጋሉ። የኤሌትሪክ መሳሪያው

በሚያደርጉት ነገር ይደነቅ ይሆናል፤ እነርሱ ግን በአሮጌው ቅኝት ውስጥ ከመሆናቸው የተነሳ አዲሱ ነገር ምን እንደሆነ ጥያቄ እንኳን ሳይፈጥርባቸው ይችላል።

እንዲህ አይነቱ ሁኔታ ከባርነት መውጣት ነገር ግን ነጻ አለመሆን ምን ማለት እንደሆነ ያስረዳናል። ልብስን የሚያፀዳ ማሽን ፈጣን በሆነ ሁኔታ ልብስን ማፅዳት ይችላል። ስዚህ አይነቱ ነገር ልብሶችን በጣት መፈተግና እጅን ማዛል ድሮ የቀረ ሁኔታ ነው። ነገር ግን የድሮው ነገር አሁን ያለው ነገር ላይ ተፅዕኖ ካሳደረ በድሮውና በአሁኑ መካከል ምንም ልዩነት አይኖርም። እቤታችሁ ያለውን የላውንደሪ ማሽን ልክ ድሮ ወንዝ ወርዳችሁ ልብስ ስታጥቡ እንደምታደርጉት ልትጠቀሙበት ትፈልጋላችሁ። ይህ እግዚአብሔር ከእኛ ሊያስወግደው የሚፈልገው የባርነት አመለካከት ነው። በእርግጥ ያለ አስተሳሰብ ሰው ግን እንዲህ አይነቱን ነገር መለወጥ አስቸጋሪ ነው። ያለ አስተሳሰብ ሰው ግን «ሰው ግን» ለማምጣት የምናደርገው እርምጃ በአዲሱ ስፍራ ላይ ድሮ እናደርጋቸው የነበሩ ነገሮችን በማድረግ እንድንቀጥል ሊያደርገን ይችላል።

አልፈው የመጡት የህይወት ልምምዳቸው በአሁኑ ጊዜያቸውም ላይ ተፅዕኖ ስላሳደረ ከችካሉ ጋር የተጣበቁ ወይም በላውንደሪ ውስጥ እንደ ሳፋ ዘፍዝፈው ለማጠብ የሚሞክሩ ዛሬም በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች አሉ። ብዙዎች «እኔ ቅዱስ መሆን አልችልም፤ መንግስተ ሰማያትን ተስፋ የማደርግ ትል ነኝ። በምድር ላይ ጸድቅ መሆን አልቻልኩም ሰማይ ስሄድ ግን ጸድቅ እንደምሆን ተስፋ አደርጋለሁ። ዛሬ በእስር ቤቱ ካፍቲሪያ ውስጥ የምንበላው እራት ምንድነው? እኔ ራሴን መሆን፤ ከባርነት መውጣት፤ መፈወስ፤ መፈታት፤ ነጻ መውጣት የማልችል ሰው ነኝ» ይላሉ። እግዚአብሔር ነጻ እንደሆኑ ቢነግራቸውም እስረኛ እንደሆኑ የተነገራቸውን ውሸት በማመን እግዚአብሔር የሚናገረው እውነት አይመስላቸውም። እስር ቤት ውስጥ ቁጭ ብለው የወንጌልን መልካም ዜና ይለፍፋሉ፤ ነገር ግን አያምኑትም።

ሚሊዮኖች ያለፈው ዘመናቸው እስረኞች ናቸው። እጃቸው ላይ ያለው ሰንሰለት ቢወገድም ነጻ ሆነው የተስፋቸውን ፍጻሜ ማጣጣም እንደማይችሉ በግብፅ በተነገራቸው ውሸት እስር ቤት ውስጥ ተከርቻቸው ይቆያል። ሌሎች የእነርሱን ሕይወት መቆጣጠራቸው ምቹት

ስለሰማቸው በችካሱ ስጠገብ ሆነው በረሃብ ያጣጥራሉ። ምቹትን ከሰማቸው አስር ቤት ውጭ ምን እንዳለ ለማወቅና ለመማር አዕምሮአቸውን ለማሰብ አያስለጥኑትም።

የሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን የፈጣሪ መልዕክት እንዲህ ይላል፡- ከታሰርንበት እስር ቤት ስመውጣት መታዘዝ የሚጠይቀው ኃሳፊነት ስለ። የምትፈልገውን ነገር ለማግኘት ጥራው፣ ታገኘዋለህ (name it claim it) በሚለው አስተሳሰብ ብዙ ጊዜ በምድረበዳ ተንከራተናል። ዋጋ ሳንከፍል የምናገኛቸው ነገሮች ሁሉ አሁን አብቅተዋል፤ ይህ የሰራ ጊዜ ነው።

አስተሳሰባችሁን አድሱ

በጣም የሚያስገርመው ነገር እግዚአብሔር ለእስራኤላዊያን በምድረበዳ አስተሳሰባቸውን አልለወጠላቸውም። የእናንተንም አስተሳሰብ እንደማይለውጥላችሁ እርግጠኛ መሆን አለባችሁ። እግዚአብሔርን ለመምሰል ባላችሁ ፍላጎት እገዛ ያደርግላችኋል እንጂ አይለውጣችሁም። ራሳችሁን መሰጠጥ የምትችሉት ራሳችሁ ብቻ ናችሁ። ለዚህ ነው ጳውሎስ በሮም ለምትገኘው የክርስቲያኖች ቤተክርስቲያን መልዕክት ሲፅፍ «በልባችሁ መታደስ ተለወጡ እንጂ ይህን ዓለም አትምሰሉ» (ሮሜ 12:2) ያለው።

እናቱ ወደ ዘመናዊ ሕይወት ሽግግር ባደረግንበት ወቅት የተናገረችንን አስታውሱ፡- «መለወጥ አለባችሁ»። ጳውሎስ እዚህ ቦታ ላይ መታደስ በሚል የተጠቀመው ቃል በሮማውያን «መለወጥ» ማለት ነው። ይህ ጉዳይ ግን ከመንፈሳችን ጋር የሚገናኝ አይደለም። መንፈሳዊ ለውጥን ያገኘው ዳግም በተወለድን ጊዜ ነው። ከነበርንበት መንግሥት ወጥተን ወደ ሌላ መንግሥት ስንሸጋገር መንፈሳችን ታድሷል። ዳግም በተወለድን ጊዜ ከእንድ መንግስት ወደ ሌላ መንግሥት ያደረግነውን ሽግግር፤ ቤተሰባችን ከአራት ክፍል ጠባብ ቤት በምሰራቃዊ የደሴታችን ክፍል አካባቢ ወደሚገኘው የጠራ ዘመናዊ ቤት ካደረግነው ለውጥ ጋር እንዳፅፈ አየዋለሁ።

«እርሱ ከጨለማ ሰልጣን አዳነን ቤዛነቱንም እርሱንም የኃጢአትን ስርየት ወዳገኘንበት ወደ ፍቅሩ ልጅ መንግሥት አፈለሰን።»

(ቆላሲያስ 1:13)

ወደ አዲሱ ነገር ስንሸጋገር አሮጌው ነገር አልፏል ሁሉም አዲስ ሆኖአል። ነገር ግን አዲሱ ቦታ ላይ ብንደርስም አስተሳሰባችን ግን አልተለወጠም። የእስራኤል ሰንሰለት ከሳያችን ሳይ ከመውደቁ በፊት መስወጥ ያስበት ስመስካክታችን ነው።

ችግሩ በመንፈሳችን ዳግም ብንወሰድም በእጃችን ግን የድሮውን የማጠቢያ ዕቃ መያዛችን ነው። ይህንን ሁሉ ሽክም አሁንም ድረስ ተሸክመናል። አሮጌውን የአስተሳሰብ ስርአት አንደያዝን ነው፤ ስለዚህ አዕምሮአችን መታደስ ያስፈልገዋል።

የድሮ ቤታችን እንደ አዲሱ ቤት ጥሩ የሳር መስክ አልነበረውም፤ አፈር ብቻ ነበር። ሳር ከአፈር የሚሻል አይመስላችሁም? ነገር ግን በመጀመሪያው ሳምንት በዚህ አዲስ የሳር መስክ ላይ ብይ መጫወት አለመቻሉ እንዴት እንዳናደደን አልረሳውም። ብይ ለመጫወት አፈራማ አካባቢ ያስፈልጋል፤ ከአሮጌው ቤት የባርነት አስተሳሰብ የተነሳ ለብይ መጫወቻ ሌላ ቦታ ከመፈለግ ይልቅ ሳሩ እጅግ አስከፋኝ። የተከፋሁት በአዲሱ ቦታ ላይ የለመድኩትን የድሮ ጨዋታ መጫወት ባለመቻሉ ነው።

በከነክን የደሮውን የምድረበዳ ጪዋታ መጫወት ስትችሉም። በከነክን እንደዚህ አይነቱ ነገር አይሰራም፤ አሁንም ድረስ የምድረበዳውን ጪዋታ ትጫወታላችሁ? እንዲህ ከሆናችሁ በነፍሳችሁ ውስጥ የሚያስፈልጋችሁ ለውጥ አለ።

ነፍስ ከአዕምሮ፣ ከፈቃድና ከስሜት የተሰራች ናት። ነፍሳችን እስካልተሰጠች ድረስ ሌላ የሚሰጠጥ ነገር አይኖርም። ነፍስን መለወጥ የሚችለው የእግዚአብሔር ሕግ ማለትም ሕያው የሆነው የተጻፈው እውነት ነው። «ሰው የሚበላውን ይመስላል» የሚለውን አባባል ለምታችሁ አታውቁም? «የነፍስ ምግብ» የሚለውን ቃል እንዴት ታዩታላችሁ? እነዚህ ሁለቱም ሀረጎች ለለውጥና ለነፃነት የሚረዱ

ቁልፍ ሐሳቦችን ተሸክመዋል። ነፍሳችሁን የምትመገባት ነገር የሕይወታችሁን ጥሪትና የነጻነታችሁን ልቀት ይወስነዋል።

«የእግዚአብሔር ሕግ ፍጹም ነው ነፍስን ይመልሳል።»
(መዝ 19:17)

የዕብራዊያን መፅሐፍ «የእግዚአብሔር ቃል ሕያው ነውና የሚሠራም ሁለትም አፍ ካለው ሰይፍ ሁሉ ይልቅ የተሳለ ነው፤ ነፍስንና መንፈስን ጅማትንና ቅልጥምን እስኪሰያይ ድረስ ይወጋል» (ዕብ 4:12) ብሎ ይነግረናል። ነፍስ በዳግም ልደት ጊዜ እንደገና ከተፈጠረው መንፈሳችን የተለየች ነች። በግሪክ መፅሐፍ ቅዱስ ነፍስ «ሳይክ» ትባላለች፤ «የሰሜት፣ የፍላጎት፣ የጥላቻ መቀመጫ ስፍራ» እንደሆነች ያመለክታል

ሐዋርያው ያዕቆብ «ስለዚህ ርኩሰትን ሁሉ አስወግዳችሁ ነፍሳችሁን ማዳን የሚችለውን በውስጣችሁም የተተከለውን ቃል በየዋህነት ተቀበሉ» (ያዕቆብ 1: 21) ብሎ ዕጵል።

አንድ ሰው ዳግም ከተወለደ በኋላ ሰውጥ የሚመጣው አስተሳሰባችንን አዲስ ቅኝት በሚያስይዝ መልኩ ነው። ስለዚህ መንፈሱ ዳግም ከተወለደ በኋላ ነፍሱን ማዳን የአንድነትና ሰው የኃላፊነት ድርሻ ነው። ነፍሳችሁን ለማዳን የራሳችሁን ድርሻ ካልተወጣችሁ በስጋዊ አመለካከታችሁ ቅኝት በአሮጌው አስር ቤት ውስጥ ለመተኛትና ችካሉ ጋር ለመጋደም ትጋለጣላችሁ። አያንዳንዳችን አዕምሮአችንን ለነጻነት ማሰልጠንና ማደስ መቻል አለብን።

«ለውጥን እፈልጋለሁ» የሚለውን አባባል ስምታችሁ ታውቃላችሁ? ብዙዎች ሰውጥን ለማግኘት በሚል ተስፋ በአለም አቀፍ ደረጃ እንኳን ሳይቀር አካላዊና መልክአምድራዊ እንቅስቃሴ (ሰውጥ) ያደርጋሉ፤ የትዳር ጓደኛና ስራ ያለውጣሉ ነገር ግን በዚህ ሁሉ ውስጥ ሰውጥን ሊያጡ ተስፋ ይቆርጣሉ። ለምን? ምክንያቱም ሰውጥ የሚመጣው በቀየርነው ቦታ አማካኝነት ሳይሆን በምናውቀው እውቀት አማካኝነት ነው። ሰውጥ የሚጀምረው ከመረጃ ነው። በእርግጥ ሰውጥ የምትፈልጉ ከሆነ የምታነጋቸውን

መፅሐፎች፣ ጓደኞቻችሁንና እናንተ ላይ ተፅዕኖ የሚያሳድሩትን ልትለውጡአቸው ይገባል።

ከባርነት የወጣ መንፈስ በተጨቆነ አዕምሮ ሥር

አንድ ሰው ስለራሱ ያለው አመለካከት ስለሌሎች ለሚያስበው ሐሳብና ስለ ሕይወት ለሚኖረው አመለካከት ቁልፍ ጉዳይ ነው። የሆኑ ሰዎች ከቤታችሁ አጠገብ ጎረቤታችሁ ሆነው ይገባሉ አንበል፤ እነዚህ ሰዎች የአካባቢውን ንብረት ዋጋ ሊያራክሱ የሚችሉበት ሁኔታ አለ። ለምሳሌ አንድ ሚሊዩን ብር የሚያወጣውን ቤታቸውን ሁለት መቶ ሺህ ብር እንደሚያወጣ ቤት ቢይዙት፤ በዚያው ቅጽበት የእናንተ ቤት ዋጋ ማሽቆልቆል ይጀምራል።

ቤታችሁን አንዲያስማማላችሁ የተነጋገራችሁት ደላላ በቤታችሁ አጠገብ መኪና እየነዳ ሲያልፍ፤ የጎረቤታችሁ ደጃፍ በቆሻሻ ተሞልቶ ይመለከትና የማይረባ አስተሳሰብ ካለው ከጎረቤታችሁ የተነሳ ዋጋችሁን ያራክስባችኋል። «ከእናንተ ቤት ቀጥሎ ያለው መስህብ የሌለውን ሁኔታ በገዥው ላይ ተፅዕኖ ስለሚያሳድርበት ከዋጋችሁ ላይ ስልሳ ሺ ብር መቀነስ አለባችሁ» ይላችኋል።

በአለም ላይ ቁጥር አንድ የሆነው ለእግዚአብሔር ችግር የሆነበት ነገር ምን እንደሆነ ታውቃላችሁ? ከባርነት የወጣ መንፈስ ያላቸው ነገር ግን ገና በድሮው የጭቆና አስተሳሰብ ስር ያሉ ሰዎች ናቸው። እግዚአብሔር የማይረባውን የድሮ አስተሳሰብ በአዲሱና በተቀደሰው መንግሥቱ አስተሳሰብ ሊተካው ይፈልጋል፤ እኛ ስለ ራሳችንና ስለሌሎች ያለን ያልተስተካከለ አመለካከት የእግዚአብሔርን ነገር ያራክሰዋል።

እግዚአብሔር እስራኤላዊያን ከነአንን ወደ ግብፅ እንደሚለውጡአት ስለሚያውቅ እነርሱን በሙሴ ከባርነት ካወጣቸው በኋላ በቀጥታ ወደ ነጻነት ማስገባት እንደማይችል ያውቃል። ስለዚህ አስተሳሰባቸው ላይ ስራውን ለመስራት ጊዜ ወሰደ። አስተሳሰባቸውን መለወጥ ያልቻሉትን በኋላ ላይ በምድረበዳ እንደቀበራቸው እናያለን።

በዚህ በአዲሱ ምዕተ እመት ፍሬያማ ሊሆኑ የሚችሉት ለወች በሳል እንዲሁም ከፊታቸው ላለው ነገር ውጊያን ለማድረግና ኃላፊነትን ለመሸከም ፈቃደኛ የሚሆኑ ለወች ናቸው። ከፊታችን ያለውን ታላቅ ኃላፊነት ለመሸከም ዝግጁ ያልሆኑ ለወች ስላሉ እንዳንዶቹን በምድረበዳ እንደምንቀብራቸው አምናለሁ። እስካሁን ድረስ ዝም ብለው ተቀምጠው ጥራው፣ ታገኘዋለህ (name it claim it) በሚል አባዜ ተጠምደው ላሉት እግዚአብሔር ይህን የሕጻንነት ፀሎታቸውን ስለማይመልስላቸው የተዋቸው ይመስላቸዋል። ስለዚህ እንደ እስራኤላዊያን እያጉረመረሙ በምድረበዳ ይሞታሉ። እግዚአብሔር እንዲህ አይነቶቹን ለወች ለማንቃት እየቀለቀለ ነው። ነገር ግን እንዳንዶቹ ጆሮአቸው ስለደነቆረ አይሰሙም።

ኢያሪኮን ለመግጠም ነጻ እዕምሮና በወኔ የተሞላ ስብዕና ያስፈልጋል። የአሞራውያንን ነገስታት አይቶ «አናሽንፋችኋለን» ለማለት ፀንቶ የሚቆም ደንደስ ያስፈልጋችኋል። ኢያሱን «እንችላለን ምድሪቱን እንውረስ» ለማለት ከፍተኛ ውስጣዊ ብርታትና ዕናት ይጠይቃል። በነጻነት ከመኖር ይልቅ በባርነት መኖር ቀላል ነው። ከዚህ የተነሳ ነው ብዙ ግለሰቦች፣ ማህበረሰቦችና እገሮች ከባርነት በመውጣታቸው ከፈነጠዙ በኋላ ብዙም ሳይቆዩ ከፊት ለፊታቸው የኃላፊነት ሽክም ሊጋረጥ እርስ በእርስ ወደ መካለስና መናቆር ያመሩት።

ነጻ እዕምሮዎች

ሐዋሪያው ጳውሎስ የግሪክ ትልቅ ከተማ ወደሆነችው ቆሮንቶስ በጻፈው ጽሑፍ ነጻ ለመሆን በሚደረገው ትግል ውስጥ ያሉትን እንዳንድ ሁኔታዎች ዘግቦአቸዋል።

ጳውሎስ በነበረበት ዘመን ላይ እንዳንድ ክርስቲያኖች ቤተክርስቲያን ስለተለጣት ተስፋ እስራኤላዊያን በምድረበዳ እንደነበራቸው የግብፅ እይነት አመለካከት ነበራቸው። ብዙዎቹ የግሪክ ክርስቲያኖች ወደ ጌታ ከመምጣታቸው በፊት ጣኦት አምላኪዎች ነበሩ። ከዳኑ በኋላ ያለው አንድ እግዚአብሔር እንደሆነ በረዱም ችግር ግን ነበር። ቀድሞ የነበራቸው የጣኦት አምላኪነት

እስተላለብ በአዲሱ የክርስትና ሕይወት እካሄዳቸው ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ ነበር። ስለዚህ ጳውሎስ የሚከተሉትን ቃላት ጻፈላቸው፡-

«እንግዲህ ለጣኦት የተሰዋውን ስጋ ስለመብላት ጣኦት ሁሉ በአለም ከንቱ እንደሆነ ከእንዱም በቀር ማንም አምላክ እንደሌለ እናውቃለን። መቼም ብዙ አማልክትና ብዙ ጌቶች የተባሉ ቢኖሩ ለእኛስ ነገር ሁሉ ከእርሱ የሆነ እኛም ለእርሱ የሆንን አንድ አምላክ አብ አለን፤ ነገር ሁሉም በእርሱ በኩል የሆነ እኛም በእርሱ በኩል የሆንን አንድ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አለን። ነገር ግን ይህ እውቀት በሁሉ ዘንድ አይገኝም፤ ለእንዳንዶች ግን ጣኦትን እስከ አሁን ድረስ ስለለመዱ ለጣኦት የተሰዋ ነው ብለው ይበላሉና ሕሊናቸው ደካማ ስለሆነ ይረከሳል።» (1ኛቆሮ. 8 : 4-7)

ጳውሎስ የጣኦት ስጋ የሚለዋላቸው «አማልክት» ሕልውና ስለሌላቸው ለእነርሱ የሚለዋው ነገር ምንም ማለት እንዳልሆነ ይገልጻል። ነገር ግን እንዳንድ የቆሮንቶስ አዲስ ክርስቲያኖች በቀድሞ ቅኝታቸው ውስጥ ስለነበሩ በባህላቸው ረቂቅ ለሆኑ ጣኦታት ተብሎ የሚለዋውን ስጋ ለመብላት ይፈሩ ነበር። የቀድሞ የጭቆና ተፅዕኖ የአሁን ጊዜያቸው ላይም ጥላ እንዲያጠላበት ስላደረገ ያገኙትን እዲስ ነጻነት እንኳን እንዳይለማመዱ አግዷቸው ነበር።

ሌሎች የቆሮንቶስ ክርስቲያኖች ግን እግዚአብሔር ወደ ነፍሳቸው የላከውን እውነት በመቀበል በአመለካከታቸው ስላደጉ በእስካብ ለጣኦት ተብሎ የተሰዋውን በመብላት ረገድ ችግር አልነበረባቸውም። የባርነትና የጭቆና እስተላለብ የእግዚአብሔርን ሕዝቦች በምድረበዳ ሊገድላቸው ስለሚችል ስለ አደገኛነቱ ጳውሎስ እያስጠነቀቀ ፅፎላቸዋል።

«ዳሩ ግን መብታችሁ ለደካሞች እንቅፋት እንዳይሆንባቸው ተጠንቀቁ። እንተ እውቀት ያለህ በጣኦት ቤት በማዕድ ስትቀመጥ አንድ ሰው ቢያይህ

ደካማ ሰው ቢሆን ለጣኦት የተሰዋውን ሰመብላት ሕሊናው አይታነጽበትም? በእንተ እውቀትም ይህ ደካማ ይጠፋል እርሱም ክርስቶስ የሞተላት ወንድም ነው። እንግዲህ ወንድሞችን እየበደላችሁ ደካማም የሆነውን ሕሊናቸውን እያቆሰላችሁ ክርስቶስን ትበድላላችሁ። ስለዚህ መብል ወንድሜን የሚያስናክሰው ከሆነ ወንድሜን እንዳላሰናክሰው ሰዘላለም ከቶ ሥጋ አልበላም።» (1ኛ ቆሮ. 8:9-13)

ጳውሎስ ለጣኦት የታረደ ስጋን በመብላት አማካኝነት የተሰናከሉትን «ወንድሞች» ይላቸዋል፤ ምክንያቱም ዳግም የተወለዱና የዳኑ ናቸው። በውስጣቸው መንፈስ ቅዱስ አሉ። ችግሩ ቀድሞ የነበራቸው የእረማዊነት ዘይቤ እሁንም ጭቆናውን በእነርሱ ላይ መቀጠሉ ነው። ስለዚህ ቀድሞ ለጣኦት ይሰውት የነበረውን ስጋ ሊያዩ አሁንም ስጋውን የሚያዩት ከጣኦት ጋር እያያዘው ነበር። ከቀድሞ ባህልና የሕይወት ዘይቤ ወጥተዋል ነገር ግን በእስተሳሰባቸው መንፈሳዊ በሆነ ሁኔታ እንዲያድጉ ግን ነጻ አልነበሩም።

ዛሬ ያሉት የእኛ ጣኦቶች እንደዱሮው በእንጨትና በድንጋይ ተጠርበው የተሰሩ ላይሆኑ ይችላሉ። ምናልባት የእናንተ ጣኦት ስለእግዚአብሔር ብዙ ጊዜያችሁን እንዳትሰጡ ያደረጋችሁ የቀድሞ ልማዳችሁ (hobby) ሊሆን ይችላል። ወይም ደግሞ የተዋችሁት ልማድ ሆኖ አሁን ተመልሶ በእናንተ ዘንድ ስፍራ ለመያዝ የሚጣጣር ይሆናል። ከዳናችሁ በኋላ በእስተሳሰባችሁ ነጻ ካልወጣችሁ እመጋገባችሁ እንኳን እስራት ሊሆንባችሁ ይችላል። ነጻ ስትወጡ እስተሳሰባችሁም ከእናንተ ጋር ነጻ መውጣት ያስፈልገዋል።

ጳውሎስ በ1ኛቆሮንቶስ ላይ ስለራሱ ነጻነት የሚናገረው ነገር አሉ። ነገር ግን ሌሎች ወደ ኃጢአት እንዳይገቡ የሚያደርግ ከሆነ መብቱን (ነጻነቱን) ከመጠቀም መቆጠብ እንዳለበት እውቋል። «ሐሰው ሁሉ እርነት የወጣሁ ስሆን የሚበልጡትን እንድጠቅም እንደባረያ ራሴን ሰሁሉ አስገዛሰሁ» (9:19)። ጳውሎስ በነጻነቱ ውስጥ ከፍላጎቶቹ ይልቅ ክብደት የሰጠው ሌሎችን ለማገልገል

ነው። በጭቆና የሚገኙ ሰዎች ወዳሉበት ደረጃ ዝቅ እያሰ በሚያስተምራቸው ትምህርት አማካኝነት ነጻነትን እንዲቀዳጁ ያደርጋቸው ነበር። ያለ ኃላፊነት እውነተኛ ነጻነት የሚባል ነገር የለም።

የቀድሞ ነገር ይለፍ

እግዚአብሔር እስራኤላዊያንን ከግብፅ ሊያወጣቸው ነጻ የመሆንን ዕድልና አጋጣሚ ሰጥቷቸው ነበር። ነገር ግን ይህንን እድልና አጋጣሚ አልተጠቀሙበትም። ከዚህም የተነሳ እነርሱን በበረሃ ቀበራቸውና ምድሪቱን ለመውረስ የተጠቀመባቸው በግብፅ ያልተወሰዱትን ልጆቻቸውን ነው።

ከባርነት መውጣት ነጻነትን ለመቀዳጀት ዕድልን ይከፍትልናል እንጂ በራሱ የነጻነት ሙላት አይደለም። የእስር ቤቱ በር ሊከፈት ተራምዶ መውጣት የእናንተ ምርጫ ነው። በምድረበዳ በምታልፉበት ጊዜ ጓደኝነታችሁ ከማን ጋር እንደሆነ ጥንቃቄ ልትወስዱበት የሚገባ ጉዳይ ነው። የግብፅ እስተሳሰብ ካላቸው ሰዎች ጋር በጓደኝነት የምታሳልፉ ከሆነ ይበክሉአችኋል። ከዚህ የተነሳ ነው እግዚአብሔር ወላጆቻቸው እንዳይገርዙአቸው ያደረገው። እግዚአብሔር ይህ አዲስ ትውልድ የባርነት አመሰካከት ባላቸው በአባቶቻቸው የተደረገባቸው ምንም እይነት ምልክት እንዳይኖር አድርጓል። የቀድሞውን የባርነት ጊዜ የሚያስታውሳቸው ምንም እይነት ነገር እንዲኖር አልፈለገም።

«እግዚአብሔርም ወተትና ማር የምታፈሰውን ምድር ለእኛ ይሰጠን ዘንድ ለአባቶቻቸው የማሰላቸውን ምድር እንዳያሳያቸው የማሰላቸው ከግብፅ የወጡ የእግዚአብሔርን ቃል ያልሰሙ እነዚያ ሰልፈኞች ሁሉ እስኪጠፉ ድረስ የእስራኤል ልጆች እርባ አመት በምድረበዳ ይሄዱ ነበር። ልጆቻቸውን በእነርሱ ፈንታ አስነሳ፤ እነዚህንም ኢየሱ ገረዛቸው በመንገድ ሳሉ ሰላልገረዙአቸው ሽለፈታሞች ነበሩና።» (ኢያ. 5:6-7)

አንዳንድ ጊዜ ዕድሜያቸው ከገፋ ካረጁ ሰዎች ጋር ቁጭ ብዬ አወራለሁ፤ ነገር ግን በምናወራው ነገር ላይ በጣም ጥንቃቄ አደርጋለሁ። አንዳንዶቹ ሁል ጊዜ የሚያወሩት ምን ያህል ጭቆና እንዳለባቸው ነው። አንዳንዶቹ ይህንን ሰለክታት ያወሩታል። እዚያ ተቀምጣችሁ ብቻ ስሟቸው፤ የማታውቋቸው ቢሆንም ጥላቻ ያሳድሩባችኋል። ሰለዚህ የሴቶች የቀድሞ የባርነት ስለተሳሳተ መንፈሳችሁን ቢበክስውና እውነተኛ ነጻነታችሁን እንዳታገኙ ቢያደርጋችሁ ስለሚችል ተጠንቀቁ።

አንዳንድ በዕድሜያቸው የገፋ ሰዎች «ልጄ ስላለህ ነገር በጣም አደንቅሃለሁ፤ ምክንያቱም እንዲህ አይነቱ ነገር በእኛ ዘመን አልነበረም» ሰሚሉት አባባል ክፍተኛ አክብሮት አሰኝ። ለእኔ ይህ ታላቅነት ነው። እግዚአብሔር በሕይወታችሁ እያደረገ ላለው ነገር የሚሰጣችሁ ማበረታቻ ነው።

ነገር ግን «ከእነዚያ ወሮበሎች ጋር በአንድ ሆቴል ተቀምጠን መብላት የማንችልበት ጊዜ ትዝ ይለኛል። ወደ የትም ቦታ መሄድ አንችልም ነበር። አነርሱ ስለነገሩን ስፍራችንን አናውቅ ነበር» እያሉ የሚያወሩትን በጣም አጠነቀቃቸዋለሁ። እነዚህ ካንሰር የሚሆንባችሁን ጥላቻ ወደ እናንተ ያስተላልፋሉ።

የአሁኑንና የወደፊት ጊዜያችንን እስኪያበላሽብን ድረስ በቀድሞ አውነታ ውስጥ ልንዘፈቅ አንችላለን። ሸንዳንድ ሰዎች መጪውን ዘመን ሰመኖር ጊዜ እስከማይደረግ ድረስ በቀድሞ ነገር የተዘፈቁ ናቸው። ጳውሎስ የቀድሞን ነገር ረስተን «... በፊቴ ያለውን ለመያዝ እዘረጋለሁ በክርስቶስ ኢየሱስ ከፍ ከፍ ያለውን የእግዚአብሔርን መጥራት ዋጋ እንዳገኝ ምልክትን አፈጥናለሁ» (ፊሊ 3፣ 13-14) እንድንል ይመክረናል።

ከዚህም በተጨማሪ እግዚአብሔር በኢሳያስ 43 ላይ «የፊተኛ ውን ነገር አታስተውሉ የጥንቱንም ነገር አታስቡ። እነሆ አዲስን ነገር አደርጋለሁ» (ቁ 18-19) ይላል። ይህ ማለት ያለፈው ጊዜ እንደሌለ ያክል እናስመስላለን ማለት አይደለም። በአጭሩ የቀድሞው ጊዜ የወደፊት ጊዜያችንን እንዲያጨልምና እንዲቆጣጠር እንፈቅድለትም ማለት ነው።

ይህ ለሃያ አንደኛዋ ክፍለ ዘመን ቤተክርስቲያን ጠንካራ መልዕክት ያለው ቃል ነው። አሁን ለቤተክርስቲያን አዲስ

ወደሆነው ዘመን አየዘለቅን ነው። ወደዚህ ዘመን በእግዚአብሔር ምሪት ለመግባት ሕይወታችንን በማጤን «የፊተኛውን (የቀድሞውን) ነገር አታስተውሉ» እንደተባለ ኃላፊነት የተሞላበትን ውሳኔ ማድረግ ይጠበቅብናል። ትርፉ ምሬት ብቻ ስለሆነ በቀድሞ ጊዜ የሆነብንና የተደረገብንን በማሰብ መዘፈቅ የለብንም። ባለፈው ዘመን የተፈፀመብን ነገር የቸልተኞች ድርጊት እንደሆነ በማወቅ አነርሱን ይቅር ብለን ወደፊት መራመድ አለብን። የቀድሞ ዘመን ኃይል የሚያገኘው በፈቀዳችሁበት መጠን ብቻ ነው። ስለስራኤላዊያን ከወተትና ከማሩ ይልቅ የቀይና የነጭ ሽንኩርቱ ጠረን ጠንካራ ነበር።

ይህ ጉዳይ መንፈሳዊ ደህንነትን በተመለከተ መሰረታዊ ጉዳይ ነው። ለመዳን ለነበራችሁበት ስፍራና አብራችሁ ለነበራችኋቸው ሰዎች ጀርባችሁን በመስጠት በተሰወጠ አቅጣጫ መንዝ አለባችሁ። ወደ ምድረበዳውም ሆነ ወደ ግብፅ ዘወር ብላችሁ መመልከት የለባችሁም። እነዚያ የካሪዝማቲክ እንቅስቃሴ የተለምዱት ጊዜዎች አልፈዋል። የምንጮኸው፣ የምንፈነጥዘው፣ የምንዘለው፣ የምንደንሰውና የምንወድቀው ልማድ ሆኖብን ነው እንጂ ቅባቱ አልፏል። እግዚአብሔር ግን አላለፈም። እርሱ አዲስን ነገር ማድረግ ስለሚፈልግ ወደ ጌላ አትመልከቱ። ኢየሱስ «ማንም ዕርፍ በእጁ ይዞ ወደ ጌላ የሚመለከት ስለእግዚአብሔር መንግሥት የተገባ አይደለም» (ሉቃ 9፣ 62) ብሎ ተናግሯል። እግዚአብሔር ለሕይወታችሁ ክፍ ያለ የኃላፊነት አርክን አለው። ነገር ግን በጥሪያችሁ ለመገስገስ ከጌላችሁ ያለውን መርሳት አለባችሁ። አሮጌውን ሳትጥሱ አዲሱን መያዝ አትችሉም።

ከባርነት ወጥቶ ነጻ አለመሆን

ኢየሱስ ሲጠራችሁ ሲያድናችሁ ብቻ አልጠራችሁም። የጠራችሁ ነጻ እንድትሆኑ ነው። ጳውሎስ «ወንድሞች ሆይ ለእርሳት ተጠርታችኋልና» (ገላ 5፣ 13) አለ። እዚህ ቦታ ላይ ጳውሎስ አየተናገራቸው ያሉ ቅዱሳን ድነው ነገር ግን ነጻ ስላልወጡ ነው። ዳግም ከታወሰድንም በጌላ የሚገድብንና የሚይዘን የጭቆና መንፈስ እንዳለ በማወቅ ለነጻነት ጥሪ ምላሽ መስጠት አለብን።

ማደግ የሚገባን ጊዜ ስለሆነ ይህ ሰቤተክርስቲያን የወቅቱ መልዕክት ነው። ዳግም ተወልደን ነገር ግን አስተሳሰባችን ገና ያልዳነ ሊሆን ይችላል። ስለዚህ ዳውሎስ በተጨማሪ እንዲህ ብሎ ጻፈልን፡- «አርነታችሁ ለሥጋ ምክንያትን አይሰጥ፤ ነገር ግን በፍቅር እርሶ በእርሳችሁ እንደባሪያዎች ሁኑ» (ገላ 5፡13)።

በሌላ አባባል ዳውሎስ «አርነታችሁን ልቅ ለሆነ የግብጻዊያን አይነት ኑሮ አትጠቀሙበት» አያለ ነው። ብዙዎቻችን ከጨቋኑ አጅ በመውጣታችን ደስ ብሎናል፤ ነገር ግን ከጥቅና ነጻ መውጣት አስፈላጊነትንም። በመዳናችን እጅግ ፈንድቀናል፤ ነገር ግን ያልታደለ የአመለካከት ክፍል አንዳለን እናውቃለን። «እግዚአብሔር ሆይ ስለዋጀኸኝ ደስ ብሎኛል፤ ነገር ግን ከሌሎቹ ነገሮች አትዋጀኝ። ከፈርአን ቡና ቤት ትንሽ ፉት ማድረግ የምፈልገው ነገር እንዳለ ታውቃለሁ። በጣም ስራ እንደሚበዛብኝ ታውቃለሁ፤ አሁንም ድረስ እዚያ መንገድ ላይ ከሚገኙ የድሮ ጓዶቼ ጋር መውጣትና መግባት ያስደሰተኛል። እነዚህ ነጻነቶቹ ሁሉ እንዲመጡ የምፈልገው ወደ ሰማይ የምሄድበት ጊዜ ሲደርስ ነው»። ስለዚህ እንዳንዶች በምድረበዳ ባለው ቤት ተቀምጠው የተሰፉ ምድራቸውን እያዩ ከድሮ ጓደኞቻቸው ጋር ጊዜያቸውን ያሳልፋሉ።

አዳምጡ፤ የእስራኤል ሰዎች እርግጠኛ በሆነ ሁኔታ ወደ ፈርአን ስመመለስ አይፈልጉም ነበር። መመለስ የሚፈልጉት ትተውት ወደ መጡት ምግብ ነበር። ፈርአንን ቢጠሉትም የሚያቀርቡላቸውን ነጻ ምግብ፤ ነጻ ቤት፤ ነጻ ልብስ ይፈልጉት ነበር። ስለዚህ በሌላ አባባል እንዲህ ነው የሚሉት «ከባርነት አውጣን፤ ነገር ግን ከእነዚህ ነገሮች ነጻ አታውጣን»።

ክርፋቱን ማስወገድ

እግዚአብሔር እስራኤላዊያንን እንደጠራቸው ሁሉ አናንተንም ነጻ ትሆኑ ዘንድ ጠርቷችኋል። ይህን ለማደግ ወቅቱ ነው። የግብጻውያንን ጠረን የማስወገጃ ጊዜ ነው። እስር ቤት ትሰብሉ የነበረውን ልብስ አስወግዱና አሁንም ደግማችሁ በደመታጠቡ። በድብቅ የምትበሉትን መዓዛ ያለውን የግብፅ የሽንኩርት ሳንድዊች አስወግዳችሁ ትኩስ በሆነው የእግዚአብሔር ቃል እውነት

ታጠቡ። የነጭ ሽንኩርቱ ሽታ ከአናንተ ይወገድ። ከቻላችሁ በፍጥነት አስወግዱት። ሽንኩርቱ ከደማችሁ ውስጥ ይውጣ።

ወደ ቤተክርስቲያን በመኪና እየሄድሁ እያለ በናላው ያለ አገልግሎታችንን የሚካፈል ወጣት ጭኔ ነበር። በመኪና የሚወሰደው ፈልጎ እጁን አውሰብልቦ ነበር፤ ነገር ግን መኪና ያቆምሁለት እኔ እንደሆንኩ ሲረዳ ደነገጠ።

«ምን እየሰራህ ነው ልጄ?» ብዬ ጠየኩት።

«ሰላም ፓስተር። አይ ጥሩ ነገር አይደለም።»

«ጥሩ ነገር አይደለም ለትል ምን ማለትህ ነው?»

«ማለቱ፤ አየህ፤ ታውቃለህ ... ወደ ቤተክርስቲያን አልመጣም ነበር እንዲሁ ለቅበዘበዝ ነበር» አያለ ንስሐ መግባት ጀመረ።

«ማድረግ የሌለብኝን እንደምሰራ አውቃለሁ ...»

«ምንም አይደለም» አልኩት። «ባትነግረኝም አውቀዋለሁ የግብፅ ጠረን ነው ያለህ።»

ሲወርድ ሲል «እንፀልይ» አልኩት።

« ዚሁ? » ብሎ ጠየቀኝ።

«አዎ እዚሁ!» አልኩት። « ዚህ ሰው ሁሉ እያየን እንፀልይ። ልፀልይልህ እፈልጋለሁ።»

«ጌታ ሆይ ከባርነት አውጥተኸዋል፤ አሁን ደግሞ ነጻ አውጣው» ብዬ ፀለይኩለት። በሕይወቱ እግዚአብሔር የሚሰጠውን ነጻነት ለመፈለግ መወሰን እንዳለበት ነገርኩት። ስዚህ ሰው መመስከር አይጠቅምም፤ ምክንያቱም መልካም የሆነውን የእግዚአብሔር ቃል ያውቃል፤ ከመንፈሱም ጠጥቷል። ከባርነት ወጥቷል ነገር ግን በነጻነቱ ውስጥ በኃላፊነት ለመኖር ውሳኔ ማድረግ ያስፈልገው ነበር። ለመጨረሻ ጊዜው ኃላፊነት የሚወሰደው እርሱ ራሱ ስለነበር ምርጫ ማድረግ ነበረበት።

በአሁኑ ጊዜ በአለም አቀፍ ደረጃ የምትገኘው ቤተክርስቲያን በምድረበዳው ዳርቻ ላይ ነው የምትገኘው። በኮረብቶቹ ላይ

የዮርዳኖስ ውሃ ሲፈስ መስማት አንችላለን። በትውልዳችን ፍጻሜ ላይና ወደ ተስፋይቱ ምድር በመግባት ላይ አንገኛለን። ስለዚህ በነጻነት መመላለስ ምን ማለት እንደሆነ መማር አለብን። ጨዋታችንን ማቆምና ከችካሉ ጋር ያለረንን ስንሰሰት መበጠስ አለብን። ስለነጻነት የበለጠ ወደምንማርበት ክፍል አንሂድ።

በአንድ ቦታ ላይ ያለ ኢ-ፍትሃዊነት

በሁሉ ቦታ ላለ ፍትሃዊነት ስጋት ነው።

ማርቲን ሉተር ኪንግ ጽኒየር

የነፃነት መርሆዎች

የምዕራፍ 1 ማጠቃለያ

የእውነተኛ ነጻነት ተስፋ

1. ውጫዊ ኃይል ጣልቃ ካልገባ በስተቀር ፀባይን የሚወስኑት የአካባቢ ሁኔታዎች ናቸው።
2. ኃላፊነትን ከመሸከም ውጭ ወደ ነጻነት የምንደርስበት ሌላ መንገድ የለም።
3. ከጨቋኙ መላቀቅ ከጭቆና የመላቀቅ ዋስትና አይደለም። ከጭቆና የመላቀቅ ዋስትና ኃላፊነት ነው።
4. መልካም የሆነው ዜና ኢየሱስ ከባርነት መውጣታችንን ወደ ነጻነት የመሰወጡ ጉዳይ ነው።
5. አንድን ስፍራ መያዝ ከሌላው ስፍራ የመልቀቅ ዋስትና አይደለም።
6. «አዲስ» ነገርም የሰውጥ ዋስትና አይደለም።
7. ከአስተሳሰብ ሰውጥ ውጭ «ሰመሰወጥ» የምናደርጋቸው ነገሮች በሙሉ፤ በአዲሱ ስፍራችን እርጌውን ነገር አያደረግን ከመቀጠል ውጭ ሌላ የሚፈይደው ነገር የለም።
8. ሰብዙዎች፤ ሌሎች ሕይወታቸውን እንዲቆጣጠሩት በማድረግ የሚያገኙት ምችት በጣም ያስደሰታቸዋል ነው።
9. ከእስር ቤቱ በር ለመውጣት መታዘዛችን ኃላፊነት ያለበት ሊሆን ይገባል።
10. ራሳችሁን መሰወጥ የምትችሉት ራሳችሁ ብቻ ናችሁ።
11. የጭቆና ሰንሰለቶች ተራግፈውልን መኖር እንድንችል አስፈላጊው ነገር የአዕምሮ መታደስ ነው።
12. በካነአን የድሮውን የምድረበዳ ጨዋታ መጫወት አትችሉም።
13. ነፍስ እስክትለወጥ ድረስ ሌላ ምንም ነገር አይለወጥም።

14. ነፍሳችሁን የምትመግቧት ነገር የሕይወታችሁን ጥራትና የነጻነታችሁን ልቀት ይወስነዋል።
15. ሁላችንም እመሰክራለን እንዲታደስና ሰነጻነት እንዲለሰጥን ማድረግ አለብን።
16. በእዲሱ ምዕተእመት ለእግዚአብሔር ፍሬን ማፍራት የሚችሉት በሳል የሆኑ፣ መዋጋት የሚችሉና ለመጪው ዘመን የሚሆንን ኃላፊነት ለመሸከም ፈቃደኛ የሆኑ ሰዎች ናቸው።
17. ከባርነት መውጣት በነጻነት ከመኖር ይልቅ ከባድ ነው።
18. ነጻ ስትሆኑ እስተሳሰባችሁም ከእናንተ ጋር ነጻ መሆን አለበት።
19. ሌሎች ቀድሞ በጭቆና ያሳሰፉት ጊዜ መንፈሳችሁን ሊበክሰውና እውነተኛ ነጻነታችሁን ሊያጨናግፈው ይችላል። ተጠንቀቁ!
20. እንዳንድ ሰዎች ወደቀድሞ ነገራቸው ለመመለስ እየተጣደፉ ስለሆነ መጪውን ዘመን ለመኖር ጊዜ የላቸውም።
21. የቀድሞው ዘመን ኃይል የሚያገኘው እናንተ በፈቀዳችሁለት ልክ ብቻ ነው።
22. እንዳንዶቻችን ከጨቋኙ በመውጣታችን ፈንድቀናል! ነገር ግን ከጭቆና ነጻ ለመውጣት አልፈለግንም።

ሁለት

ከነጻነት ተስፋ መስተጓጉል

በተራራ እየኖረ የሸሰቆ እመሰክራለሁ ያለው ሰው እጅግ እደገኛ ነው። (ኢንብር ፎንት)

ከባለቤቴ ከሩት ጋር ወደ ግብፅ በተጓዝን ጊዜ ከእስራኤል ግብፅ ያለው ርቀት ቅርብ መሆኑ እጅግ አስገርሞናል። እውሮፕላኑ ወደ ላይ የተነሳበትና ተመልሶ ያረፈበት ጊዜ እጅግ ቅፅበታዊ ስለነበር በመካከል ባለ ቦታ ላይ ያረፍን መስሎን ነበር። ነገር ግን በካይሮ እየሮ ማረፊያ ካረፍን በኋላ በተመሳሳይ ጊዜ ወደታች ያየሁት እስራኤልንና የሊና በረሃን እንደነበረ ስንገነዘብ፣ ቆይ እስኪ . . . አርባ አመት? ከዚች እዚች ለመግባት ነው እስራኤል አርባ አመት የፈጀችባቸው? ብያለሁ።

ያን የጥንት እስራኤላዊ ነጻነትን ፍለጋ የሄዱበትን ሞቃታማ የምድረበዳ በረሃ በእግር ተጉዞ ወደ እስራኤል ለመድረስ የሚፈጀው ጉዞ ሰላሳ እምስት ቀን ብቻ እንደሆነ እንረዳለን። እስራኤላዊያን ከባርነት ወጥተው የራሱ ግዛት ያለው ሉአላዊ ሕዝብ ለመሆን የሚፈጅባቸው እንድ ወር ብቻ ነበር።

በጥንታዊው አለም ከነበረው ነገር ፈርኦን ያስተዳድረው የነበረው የናይል እካባቢ ላይ የሚታየው እዚህ ግባ የማይባል ለውጥ መሆኑን እኔና ሩት በማየታችን ተገርመናል። ድብቅ ሰው የተባለውን የግብጻውያን ሐውልት ለመገንባት በድሮው ጊዜ መወጣጫውን ለመስራት ጥቅም ላይ እንደሚለው አይነት ሁኔታ እሁንም ድረስ ጡቦች የሚሰሩት ከገለባና ከጭቃ ነው።

እነዚህ ሴማዊ ሰደተኞች መጓዝ የነበረባቸው ርቀት በጣም እጭር መሆኑ በጉዞዬ ውስጥ ሁሉ ስገልፀው የነበረው ነገር ነው። ይህ አይነቱ ነገር እንጭጭ የነበረችው አገር ያደረገችው እመፅ ከፍተኛነት እንድንገነዘብ ያስችላል። እስቲ ወደኋላ መለስ ብለን ታሪኩን በመከሰስ እንመልከተው።

የዕብራዊያን አባት ከሆነው ከያዕቆብ የተገኙ አስራ ሁለት ነገዶች ነጻ እንደሆኑ ወንዶችና ሴቶች ልጆች ነጻነት የሚያስገኘውን ሐብትና ብልፅግና ማጣጣም ጀምረው ነበር። በአለም አቀፍ ደረጃ ከተከሰተው ረሃብ ስመዳን በግብፅ መኖር ጀምረው ነበር። በግብፅ በፈርኦን ቤተመንግስት ጠቅላይ ሚኒስትር እስከ መሆን ድርሰ በነበረው በያዕቆብ ልጅ በዮሴፍ አመራር ስር ሆነው ነበር። ፈርኦንና ዮሴፍ ከሞቱ በኋላ በቀዳማዊ ራምሴ ዘመን ግን በምድሪቱ ይኖሩ የነበሩትን ስደተኞች ባሪያዎች አደረጋቸው። ዘፀአት 1:9-11 እንዲህ ይነግረናል፡-

«እርሱም ሕዝቡን፡- እነሆ የእስራኤል ልጆች ሕዝብ ከአኛ ይልቅ በዝተዋል፤ በርትተውማል፤ እንዳይበዙ ሰልፍም በተነሳብን ጊዜ ጠላቶቻችንን እግዘው እንዳይወጉን ከምድሪቱም እንዳይወጡ ኑ እንጠበብባቸው አለ። በብርቱ ያስጨንቋቸው ዘንድ ግብር አስገባሪዎችን ሾመባቸው ሰፈርኦንም ፊቱምንና ራምሴን ጽኑ ከተሞች አድርገው ሠሩ።»

በተጨማሪም የዘፀአት መፅሐፍ ታዋቂ የዕብራዊያን ነጻ አውጭ ስለነበረው ስለ ሙሴም የሚነግረን ነገር አለ። በፈርኦን ልጅ አማካኝነት በናይል ወንዝ በላጠራ ከተጣሰበት ተነስቶ ግርማን ወደተላበሰ የቤተመንግስት ኑሮ ያሻቀበ ሰው ነው። ሙሴ ግድያ ፈፅሞ ወደ ምድያም በመሸሸ ለእርባ አመታት እረኛ በመሆን ለአመራር ከመሰልጠኑ በፊት ስላለው የሙሴ ታሪክ አምብዛም የምናውቀው ነገር የለም።

በሊና ተራራ በሚነድ ቁጥቋጦ እግዚአብሔር የተገሰጠለትና እስራኤልን ነጻ ሰማውጣት ሰብዙ ጊዜ ሲጠበቅ የነበረው ሙሴ የተጠራው በጣም ከተወላሰበና ከእስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ነው። ከመፅሐፍ ቅዱስ ታሪካዊ ዘገባዎች እንደምንረዳው እግዚአብሔር እነዚህን ቀድሞ ባሪያ የነበሩትን ሰዎች ወደሚናፍቁት የተሰፋ ምድር (ከነአን) በአንድ ወር የአግር ጉዞ ሰማድረስ እንቅስቃሴ ሲያስጀምራቸው የጊዜ ስሌቱ ፍጹም ትክክል ነበር። ነገር ግን ምን ያደርጋል እነዚህ ሰዎች የፈጀባቸው አርባ አመታትን ነው።

ወደ የትም ያልሆነ ረጅም ጉዞ

እስራኤላዊያን የያዙት ረጅም ጉዞ ቢሆንም የትም የማያደርስ ነበር። መፅሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ከባርነት ሲያወጣቸው ሐላባቸውን እንዳይሰውጡ በፍልስጤማውያን ምድር ላይሆን በረጅሙ መንገድ እንደመራቸው ይነግረናል።

«ፈርኦን ሕዝቡን በሰቀቀ ጊዜ ምንም ቅርብ ቢሆን እግዚአብሔር በፍልስጤማውያን ምድር አልመራቸውም፤ ሕዝቡ ሰልፉን ባዩ ጊዜ እንዳይጸጽተው ወደ ግብፅም እንዳይመለስ ብሎአልና።»

ዘፀ. 13፣17

እዚህ ቦታ ላይ የአፅናፈ አሰሙ ፈጣሪ የሆነው እግዚአብሔርን ያሳሰበው ጉዳይ ምን እንደሆነ ተመልከቱ። እግዚአብሔር «እነዚህ ሰዎች ሐላባቸውን ለውጠው ወደ ግብፅ ለመመለስ ይፈልጋሉ። ያላቸው የባርነት አስተሳሰብ ቃል የገባሁላቸውን ተስፋ ከቁብ እንዳይቆጥሩት ሊያደርግ ይችላል። ስለዚህ ሰጦርነት አጋልጦ ለሚሰጣቸው ሁኔታ አላልፈን መስጠት የለብንም»። በእርግጥ ይህ ነገር አጅግ አስደማሚ ነው። እግዚአብሔር እነርሱን ከባርነት ሰማውጣት በሚያስገርም ተአምርና በተስያዩ መለኮታዊ ጣልቃ ገብነቶች የተገሰጠላቸው ቢሆንም ምድራዊ የሆነው አስተሳሰባቸው ከእርሱ የመቤኹት ዕቅድ እንዲያፈነግጡ ሊያደርጋቸው እንደሚችል ተረድቷል።

ከካራቤያን እንደመጣ ሰው አንዳንድ ከጥንት እስራኤላዊያን ጋር ተዛማጅነት ያለውን አስተሳሰብ ላላያችሁ እችላለሁ። እስራኤላዊያን ለ430 አመታት በግብጽ በባርነት ተገዝተው ነበር። በካራቤያን የምትገኘው አገራም ለ25 አመታት በብሪታንያ አገዛዝ ስር ነበረች። ስለዚህ ከውጭ ኃይል ቀንበር ስር መኖር ማለት ምን ማለት እንደሆነ እናውቃለን። በባርነት ከነበርንበት ሁኔታ የተነሳ በአንዳንድ የአገራ ሰዎች አሁንም በዚያ የባርነት አመለካከት ቅሬታ ሲጠቁ አያለሁ።

እስራኤላዊያን በግዢዎቻቸው መዳፍ ስር በነበሩበት ጊዜ በራሳቸው በጨቋኞቻቸው ጥበቃ ይደረግላቸው ነበር። የእኔ አገር ሰዎች ይህ የምለው ነገር ምን ማለት እንደሆነ ይገባችኋል። እስራኤላዊያን ተፋላሚ ሕዝቦች አልነበሩም። እኔም ተፋላሚ አይደለሁም። በባህማሽ የነበሩት ቅድመ አያቶቼ በካራቤያን የሚገኝ ውን የብሪታንያ ምድር ለማቅናት ከምዕራብ አፍሪካ በባርነት የተወሰዱ ናቸው። እስራኤላዊያን ባሪያ እንዲሆኑ ተደርገው አንደተቃኙ እኛም እንደነርሱ ለባርነት ተቃኝተን ነበር። እ.ኤ.አ በ1827 ባርነት እስኪወገድ ድረስ ወደ ሽንኩራ አገዳ እርሻ በሰልፍ እንድንሄድና እንድንሰራ ይደረግ ነበር። ከዚያም በኋላ እ.ኤ.አ በ1973 ከቅኝ ግዛት የተላቀቅን ለአላዊ አገር እንደሆንን በገሃድ ከመፅደቁ ከቅኝ ግዛት የተላቀቅን ለአላዊ አገር እንደሆንን በገሃድ ከመፅደቁ በፊት እንደ ሁለተኛ ዜጋ እንታይ ነበር። አስታውሱ ወደ ሌላ አገር ከተማ ወይም አህጉር መወሰዳችሁ ሁኔታችሁን ይለወጠው እንደሆነ ነው እንጂ እናንተን አይለወጣችሁም።

ባርነት ብሄራዊ ውርሳቸው እስኪመስል ድረስ ዕብራውያን ከግብጻዊያን መዳፍ ስር በመሆን በግድ የጉልበት ሰራተኞች ሆነው ነበር። ሕይወታቸው ጥብቅ ቁጥጥር የሚደረግበት ከመሆኑም በላይ ጊዜያቸውን የሚያሳልፉት እፁብ ድንቅ የሆኑትን የግብጻውያንን ቤቶችና ፒራሚዶች በጡብ አማካኝነት በመሰራት ነበር። በግብፅ በረሃ የሰንዴና የበቆሎ እርሻን ከማልማት በተጨማሪ ለመስኖ የሚሆኑ ግድቦችን ይሰሩ ነበር። ነገር ግን የትኛውም ነገር የእነርሱ አልነበረም። ለአራት መቶ አመታት ያክል በየቀኑ ምን መሰራት እንዳለባቸው፣ የት መሰራት እንዳለባቸውና መቼ መሰራት እንዳለባቸው ሳይቀር ይነገራቸው ነበር። እግዚአብሔር እነርሱን የሚቤኝበት ወቅት ከባርነት ከመውጣታቸው ወቅት ጋር ሲገጣጠም ከወቅቱ ሁኔታ ጋር አብረው መጓዝ አልቻሉም። በመሆኑም ወደ ነጻነት ምዕራፍ ለመግባት አንድ ወር የሚፈጀው ጊዜ ወደ የትም በማያደርስ የአርባ አመት መንከራተት ተተካ።

ለው በልቡ እንዳሰበ እንዲሁ ነው

እናንተ በየቀኑ የምታደርጉት የምርጫችሁና ውሳኔያችሁ ጠቅላላ ድምር ናችሁ። እስራኤላዊያን ከግብፅ ጨቋኞቻቸው መዳፍ ስር ሲወጡ ሲሉ እግዚአብሔር ለአላዊ ፈቃዱን ተግባራዊ

ለማድረግና የእነርሱን ዘፀአት (መውጣት) የተሟላ ለማድረግ እነርሱን ተክቶ ሲወስንላቸውና ተአምራትን ሲሰራላቸው ነበር። ነገር ግን የእስራኤላዊያን ፈቃድ የሚባለው ነገር የተለየ ርዕስ ነበር። እስራኤላዊያን ሌሎች ስለ እነርሱ እየወሰኑላቸው የሚኖሩ ሕዝቦች ነበሩ፤ ጊዜ በገፋ ቁጥር ደግሞ እንደተሰበረ የሸክላ ሙዚቃ ሲያጉረመርሙ እናያለን። «በግብፅ ያለ ዋጋ እንበላው የነበረውን አሳ፣ ዱባውንም፣ በጢኹንም፣ ኩራቱንም፣ ቀዩንም ሽንኩርት እናስባለን» (ዘጉ 11:5)።

ከታለመ ግብ በታች ሆኖ በምድረ በዳ መንከራተት

ሙሴ በመለከታዊ ሁኔታ የእስራኤላዊያን ነጻ አውጪ ከመደረጉ በፊት እግዚአብሔር በምድያም የአረኝነት ሜዳ ለአርባ አመታት እንደገና ሲያስተምረውና ሲያስለጥነው ነበር። ሙሴ ብዙም ሳይቆይ ነው ነጻ የመውጣት ተስፋ ያላቸውን ሰዎች በመልሶ ግንባታ እንደገና ማለልጠንና ማስተማር በአለም ላይ ከሚገኙ ስራዎች ሁሉ እጅግ አድካሚ ስራ መሆኑን የተረዳው። ንጉስ ሰለሞን በምሳሌ 23:7 ላይ «ለው በልቡ እንዳሰበ እንዲሁ ነው» ይለናል። የእግዚአብሔር መለከታዊ በምብ ግብጻውያንን ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ቢያጠፋቸው እንኳን ዕብራውያን በአዕምሮአቸው የማያስተውሉ ባሪያዎች ስለነበሩ የሚያዩትና የሚለማመዱት ነገር አንዳች ለውጥ አያመጣባቸውም ነበር። አስተሳሰባቸው የተጠቃ ከመሆኑ የተነሳ ምንም እንኳን የተገለጠ ቢሆንም የእግዚአብሔርን ቃል አያምኑትም ነበር። ዛሬም በፋክክር በተሞላቸው አለማችን ውስጥ ያለሙት ግብ ላይ መድረስ አቅቷቸው በምድረበዳ የሚቅበዘበዙ ስላሉ ይህ እውነታ የጉላ ድርሻ አለው።

በበህማ ውስጥ እንደሚገኝ አለም አቀፍ አምባሳደር፤ ብዙ ሰዎች በዚህ ስኬት በራቀው ክፉ በሽታ አልተጠቁም ብንል እንኳን የሕይወትን መላላል ለመውጣት ሲፍጨረጨሩ አጋጥመውኛል። ይህ ሕመም ምን እንደሚመለስል ዘመናዊቱ ሩሲያ ከኮሚኒዝም ባርነት ስለመውጣቷና በምድረበዳ ስለመቅበዝበዝ ባጠናሁበት ወቅት አይቼዋለሁ። ከብረት መጋረጃ ጋር ያለውን የመደሻና የማጭድ አርማ ሲያወለበልቡ የአገሪቱ ዜጎች ለአገራቸው መቼና የት፣ አንዴትና ለምን እንደሚሰሩ የሚወስንላቸውና የሚያስገድዳቸው

ፖሊት ቢሮው ነበር። በምላሹ ደግሞ «የላቪየት» ዜግነት ያላቸው ለኑሮ መሠረታዊ የሆነ ነገርና መጠለያ ይሟላላቸው ነበር። ነገር ግን ዛሬ ከኮሚኒዝም ከተላቀቁ ከብዙ አመት በኋላ ብዙዎች ወደ ቀድሞው «ግብፅ» ለመመለስ እየጮኹ ነው። የሩሲያ ፈርአኖች በርዕዮተ አለማቸውና በተለያዩ ምርምራዊ አስተሳሰባቸው ዜጎቻቸውን በጥብቅ ቁጥጥር ስር በማድረግ የሰጡት ተስፋ አሳዛኝና ሰጥቂት ጊዜ የቆየ ነው። ምናልባት ገና ይህንን ቀቢፀ-ተስፋቸውን አራግፈው ይጥሱታል። በስልጣን ቀንሮ ላይ የነበሩት አጋፋሪ መሪዎች ስር ሩሲያዊያን ያሳለፉት ሰባ የባርነት አመታት ብቻ ነው። ነገር ግን ለአሁኑ ከአስራአላዊያን በላቀ ሁኔታ አየተቅበዘበዙ ነው። በአንድም ይሁን በሌላ መንገድ የተራዘሙ የጭቆና ጊዜዎችን ያሳለፉ የአለማችን ሕዝቦች በተመሳሳይ ሁኔታ ውስጥ እያለፉ ነው። ይህ መርህ መንፈሳዊ ጭቆናንም ይመለከታል።

ትንሽ ቆም ብላችሁ አስቡ፤ አንድ ሰው ወደ አናንተ መጥቶ «ይኸውልህ ያ ሰው ከዛሬ አስር አመት በፊት በዚህ ስራ ላይ ነበር። እኔ ያለኝ አይነት መሳሪያ ተሰጥቶት ነበር፤ አሁንም ድረስ የማምጃ ቤት ሠራተኛ ነው» ብሎአችሁ ያውቃል? ዋናው ጥያቄ ግን አናንተንም በተመለከተ ሰዎች እንደዚህ ያስቡ ይሆን? የሚሰው ነው።

መረጃ ለውጥን አያመጣም

አበበ ወይም በቀለ እዚያው የነበሩበት ቦታ ላይ እንዲሆኑ ያደረጋቸው ምክንያት ለውጥን የማያመጣው መረጃ ሳይሆን መቀየር ስለሆነ ነው። ወደኋላ የሚገኙትታችሁ ነገር የሆኑት ነገር ሳይሆን ያልሆኑትን ማሰባቸው ነው። ለውጥን የምታገኙት በሰሌዳ ላይ የተሰጠፈን ማስታወቂያ በመጫረት ሳይሆን አዲስ እውቀትን ለማግኘት አዕምሮአችሁን ካሰለጠናችሁት ለውጥ የሚያስፈልገው ነጥብ ላይ ለውጥን በማካሄድ ወደ ላይ መገስገስ ትችላላችሁ። በራሳችሁ ከተማመናችሁና አደጋ ባንዝበበበት ሁኔታ ውስጥ ለማለፍ ፈቃደኛ ከሆናችሁ የሕይወትን ወጣ ገባ መሰላል ቋሚ በሆነ ሁኔታ ሽቅብ ልትወጡት ትችላላችሁ።

እንደ ክርስቲያን አማኝ ሆነን እስቲ ይህንን አውነታ እንመልከተው። ክርስቲያኖች የሚኖሩት በገሃዱ አለም ውስጥ ነው።

እየኖርን ያለነው በቅዠት አለም ውስጥ አይደለም። ቆም ብላችሁ የራሳችሁን ሕይወት ተመልከቱ። የሰራችሁ ሁኔታ እግዚአብሔርን እያከበረ ነው?

ጉዞአችሁ ምን ያህል ውጤታማ ነው? እናንተ ለለውጥ ያላችሁ ፈቃደኝነት በአሁኑ ሕይወታችሁ ውስጥ የሰላሳ አምስቱ ቀን ጉዞ ወደ አርባ አመት እንዳይለወጥ የሚያደርግ ብቸኛ መሳሪያ እንደሆነ ተገንዝባችኋል? ዛሬ እግዚአብሔር በሰጣችሁ የስኬት ርስት ተስፋ እየኖራችሁ ነው? ወይስ ሰዛ በሌለው ምድረበዳ ያለ ስኬታማ ራዕይ እየተቅበዘበዛችሁ ነው?

ያላችሁበትን ሁኔታ ሊለውጥ የሚችል መርህ በመስማማት አየሰማችሁ ወይም እያነበባችሁ ነገር ግን ተግባራዊ የማታደርጉበት ጊዜ ምን ያህል ነው? ምን ያህል ጊዜ «አዎ እውነት ነው። እግዚአብሔር ኃይል ነው፤ ከግብፅ ሊያወጣኝ ይፈልጋል ... ከብድር ዕዳዎቼ ባሻገር እግዚአብሔር ለእኔ የተሻለ የአያያዝና የአጠቃቀም ስርአት አለው... ቴሌቪዥን በሕይወቴ ጣኦት አንደሆነ አውቃለሁ... ሚዛኔን እያጣሁ አንደሆነ አውቃለሁ የጠዋት ፀሎቴና ንባቤ ተጠናክሮ መቀጠል እንዳለበት አውቃለሁ» ብላችሁ፤ ነገር ግን ተግባራዊ ሳታደርጉት ቀርታችኋል? እግዚአብሔር በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ ካስቀመጣቸው የስኬት መርሆች ጋር ትስማሙ ይሆናል፤ ነገር ግን በዚያ ውስጥ ያለውን ክፍ ያለ ዕቅድ ካልተረዳችሁ የትኛ ውም የመፅሐፍ ቅዱስ እውነትና የስኬታማነት ዕቅድ ሕይወታችሁን ሊለውጥ አይችልም።

ለሙሴ ወደ ተስፋይቱ ምድር በማያደርገው ግስጋሴ ላይ ከባድ የሆነው ነገር እስራኤላዊያን ከሚያደርጉት የወደፊት ጉዞ የሚያሰናክላቸው አመለካከት ስለነበራቸው ነው። የምታዩትና የምትሰሙት ነገር ከምትስቡት ነገር ጋር ሲነፃፀር አናሳ ጉዳይ ነው። የዕቃ ግዥ ከፍል ሆኖ የተቀጠረችን ሴት ወይም የተቀጠረን ወንድ ከተቀጠሩ በአራት ወይም በአምስት አመት ውስጥ ወደከፍተኛ የአስተዳደር ክፍል ማሸጋገር የሚችለው የአስተሳሰብ ኃይል ነው። ይኸው የአስተሳሰብ ጉዳይ ሌላውንም ሰው ከተቀጠረ አስር አመት ቢሆነውም ከዚያው የዕቃ ግዥ ክፍል እንዳይንቀሳቀስ ያደርገዋል። አንደኛው ቁጭ ብሎ ያለምንም አንቅስቃሴ ወደሰራ የሚገባበትንና የሚወጣበትን ሰአት ይቆጥራል፤ ሌላው ግን ወደሚቀጥለው

የዕድገትና የልቀት ደረጃ አሻግሮ ያያል። አንደኛው ስሜ ብቻ ሲሆን ሌላው ግን የሚያምንና የሚፀንስ ነው።

የሰው የእስተሳሰብ ሂደቱ የሚሰወጠው እንደማሽን የሆነው አዕምሮው በአይነት በኩልም ይሁን በጆሮው በኩል የሚቀበሰውን እገዛ ማመንና መፀነስ ሲችል ነው። መፀነስ የሚከሰተው አንድ ጉልህ ሰው ለውጥ ከመታየቱ በፊት ነው። የተጋቡ ሰዎች ብዙ ጊዜ ወሲባዊ ግንኙነት ቢያደርጉም ሴቷ ካልፀነሰች ግን እርግዝና እንደማይከሰት ያውቃሉ። የትኛዋም እናት ፅንሰ ከተያዘ ሰው ለውጥ መከሰት እንደሚጀምር ልትነግራችሁ ትችላላችሁ። የሴቷ ስነልቦና ሁሉ ይሰወጣል። ሆርሞኖቿ ይሰወጣሉ። አመለካከቷና ስሜቷ ይለወጣሉ። መጪውን ዘመን የምታይበት እይታ ይሰወጣል።

በበላይ ስራ እስፈጻሚዎቻቸው ስር ባሉ ሰዎች ላይም የሚሆነው ተመሳሳይ ነገር ነው። መሪዎቹ ስራተኛው ሲደርስበት የሚገባውን ስፍራ ሲነግሩ በስራተኛው ልብ ውስጥ ዕንስ ይያዝና ሰው ሆኖ ይጀመራል። ስራተኛው ይህንን የስኬት እውነታ ከፀነሰ በኋላ በሕይወት በመላቅና መስላሉን በመውጣት ሙያዊ ክብርን ይገኛል።

ልክ እንደዚሁ የቤተክርስቲያን አባሎችም ፍጹም የሆነውን የእግዚአብሔርን ቃል እየሰሙ፤ ይሰሙትን እውነት በልባቸው ይፀንሱታል። ሰው ሆኖ ይከስታል። የፀነሰ አማኝ በሕይወቱ ለእግዚአብሔር ክብርን ያመጣል። ነገር ግን ሁልጊዜ የእግዚአብሔርን ቃል እየሰማ የማይፀንስ በምድረ በዳ ቁጭ ብሎ እግዚአብሔር ይህን ዕድልና አጋጣሚ ሳይሰጠው በፊት በነበረው አመለካከትና ችግር ውስጥ ይኖራል። ለምን? ምክንያቱም ይህ ግለሰብ የፈቀደው ይህንን ነው።

የሰው ፈቃድ ፡-

በምድር ላይ ያለ ከፍተኛው ኃይል

የሰው ፈቃድ በምድር ላይ የሚገኝ በጣም ከፍተኛው ኃይል ነው። በምድረ በዳ እስራኤላዊያን ፈጣሪያቸው የሰውን ፈቃድ አንደማይጥስና አስተሳሰቡን እንደማይጭን አስተውላለን። ዛሬ ነጻ

በሆነ ሕብረተሰብ ውስጥ ብትኖሩ የፈለጋችሁትን ነገር እያደረጋችሁ ትኖራላችሁ። እግዚአብሔር አስተሳሰባችንን ሊያጉሰበት ይችላል ፈቃዳችንን ማጉልበት ያስብን ግን እኛ ነን።

የክርስቲያን ሕይወት የዕለት ዕለት ውሳኔ የሚጠይቅ ነገር ነው። አንዳንድ ጊዜ እንዲህ እናስባለን፤ ምናልባት ሊያሰሩን ወይም ወደ ሌላው ወገን ሊያደርጉን ይችላሉ። በመያዝ ቀኑን ሙሉ እንድንከተል ቢያደርግን? ጌታ እየሰሩ ሆይ ስኬትን ስንተ ተቆጣጠርን? በሰራዊም ባለን ቀጠሮ ሚዛኔን እንዳልሰትና ከሕንተ ጋር ያለንንም መንፈሳዊ ቀጠሮ እንዳልዘነጋው ተቆጣጠረን። እግዚአብሔር የሕክሜቱን ጥበብ በሕንድ ጊዜ ቢያሳየን ምናል? ምናል ቃልህ ሳሳብና በየቀኑ ሳልፀፀይ ሕይወትን ቀሰል አድርጌ ብናራት?

ነገር ግን ሕይወት እንደዚህ አይደለችም። እንዲያውም ኢየሱስ በመፅሐፍ ቅዱስ ላይ የተናገረው «ማንም የሚፈልግ (የሚፈቅድ) ይምጣ» ብሎ ነው። የተስፋ ምድሩ በፊታችን አለ! እኛ ግን መምጣት አለብን።

ይህንን በሐሳባችን ውስጥ እናስቀምጥና በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ እግዚአብሔር ያልተሳካሰትን አንድ ቦታ ያገኘሁ ስለሚመስለን እርሱን ላሳያችሁ። ይህ እርስ በእርሱ የሚቃረን አረፍተ ነገር ይመስላል፤ ምክንያቱም ስንማረው እንደኖርነው እግዚአብሔር ሁሉን ማድረግ የሚችል ፍጹም ብቃት ያለው በመሆኑ ሲሳካሰት የማይችል ነገር የለም። ይሁንና የሰው ሁሉ ልጆች ፈጣሪ እስራኤላውያንን ወደ ተስፋ ምድራቸው ለማስገባት በፈለገበት ጊዜ የሆነውን ሁኔታ ስትመለከቱ! ምን ማለቴ እንደሆነ አንደምትረዱ ተስፋ አለን። እግዚአብሔር የእስራኤላዊያንን ዘፀአት በተፋጠነ ሁኔታ ሲፈፅመው አልቻለም። ለምን? ምክንያቱ ጉልማሳ የሆኑትን ዕብራውያን አመለካከት መሰወጥ ስላልቻለ ነው።

እስራኤላዊያንን ከራሳቸው ሐሳብ ከማላቀቅ ይልቅ ከፈርአን ማላቀቁ ቀላል ነበር። የእግዚአብሔርን መቅሰፍቶች ማሻርጉድጉድና የፈርአንን ስራዊት በባህር ውስጥ ማስጠም ችግር አልነበረም። ችግሩ የተከሰተው እነዚህ እስራኤላዊያን መሴንም ሆነ አግዚአብሔርን በመከተል ሳይሆን በራሳቸው ሐሳብ ለመራመድ በወሰኑ ጊዜ ነው።

ይህ ጉዳይ በተለየ ሁኔታ ያስገርመኛል፤ ምክንያቱም አግዚአብሔር ለየት ያሉ ተአምራቶችን በሕይወቴ ሊያከናውን ተመልክቻለሁ። ነገር ግን ባህር ተከፍሎ ውሃ አንደገርግዳ ቆሞ በዚያ ውስጥ ስራመድ አልተመለከትኩም። የማያረጅ ልብስ አንዲሁም በሌሊት አንዳይበርደኝ የሚያሞቀኝ መለኮታዊ አሳትና በቀን የበረሃው ሐሩር አንዳያቃጥለኝ የሚንቀሳቀስ የደመና አምድን አላየሁም። አነዚህ ሁሉ በአይን የሚታዩ ድንቆች ዘዕብራዊያን ዙሪያ ነበሩ፤ ነገር ግን አነዚህ ዕብራዊያን ባሪያ አያሉ የነበራቸውን የአመለካከት ደርዝ መለወጥ አልቻሉም።

ከለማይ የሆኑት አንዲህ አይነት ተአምራቶች የባሪያዎቹን አዕምሮ ካልለወጡ፤ የአግዚአብሔር ተአምር የአናንተንም የአስተሳሰብ ስርአት አይለውጥም። አነዚህን ተአምራት እጅግ አክብሮት ፈጥረውባችሁ እምነታችሁ ሊነሳና ሊነቃቃ ይችላል። ነገር ግን አመለካከታችሁን መለወጥ የምትችሉት አናንተ ብቻ ናችሁ። አግዚአብሔር ከምድረ በዳ ወጥተን ወደ ተስፋይቱ ምድር ገብተን አላማውን ማከናወን አንድንችል በቤተክርስቲያን የተለወጠ አስተሳሰብ ያላቸውን ሰዎች በመፈለግ ላይ ነው።

ለማስተዳደር መወለድ

መፅሐፍ ቅዱስን በአግዚአብሔር የአላማ መነፅር ስታዩት አግዚአብሔር «የሰራ» እምላክ እንደሆነ ትረዳላችሁ። ቢዝነስን በተመለከተ ስልጠና ስለወሰድኩኝ በመፅሐፍ ቅዱስ ገጾች ውስጥ ያሉትን አነዚህ መርሆች አውቃቸዋለሁ። አዎ! አግዚአብሔር የአላማ፣ የብቃት፣ የስጦታ፣ የመርህ፣ የፍቅርና የስልጣን እምላክ ነው። ነገር ግን እርሱ የማስተዳደርም እምላክ ነው። ይህም ማለት ከአግዚአብሔር ጋር ጉዳይ ካላችሁ ስለ ሥራ አመራር ማሰብ መጀመር አለባችሁ ማለት ነው። ከአግዚአብሔር ጋር ስራ ልትሰሩ ከሆነ አስተሳሰቦቻችሁንና ፅንሰ-ሐሳቦቻችሁን አንደገና ማዋቀር ይኖርባችኋል። ለምን? ምክንያቱም አግዚአብሔር የሚሰራው ማንኛውም አይነት ነገር ከእርሱ ሥራ አመራር አሰራር ጋር ይገናኛል። በማስተዳደር አመራርን መስጠት ለው የተፈጠረበት ምክንያትና ለስኬታማነቱም ቁልፍ የሆነ ነገር ነው።

የመጀመሪያው ሰው የተፈጠረው ይህችን ፕላኔት ለማስተዳደር ነው። አዳም የምድር አቅርቦቶች ሁሉ ተሰጥተውት፤ ምድርን እንዲያስተዳድራትና «አንዲሞላት» ተነግሮታል። ስለዚህ እስቲ አስቀድመን አንደ አግዚአብሔር በማሰብ ለሥራ አመራር ምንነት ትርጉም አንሰጠው።

ሥራ አመራር ማለት ሌላው በአደራ የለጠንን አቅርቦት ተጠያቂነትን ባካተተ ሁኔታ በብቃትና በጥራት መጠቀም ማለት ነው። መፅሐፍ ቅዱስ ይህንን መጋቢት ይለዋል። በዚህ መንገድ ማሰብ ከቻላችሁ ጌታን ካወቃችሁበት ጊዜ ጀምሮ በሰራ ውስጥ አንዳላችሁ ትረዳላችሁ።

ማንኛውም ሰው በአደራ የተሰጠው አንዳች አይነት አቅርቦት ቁስ (resources) አለው። ከነዚህ አቅርቦቶች ጥቂቶቹን ለመጥቀስ ልጆችን፣ ችሎታዎችን፣ የፈጠራ ክህሎትን፣ ገንዘቦችን፣ ንብረቶችን፣ ቤታችሁን እና ያላችሁን ጥቂት መሬት ይጨምራል። ስለዚህ ሁሉም ሰው የጥቂት ነገሮችም አንኳን ቢሆን አስተዳዳሪ ነው።

ከፍ ካለ መንፈሳዊ ግንዛቤ አንጻር መጋቢነት ወይም ሥራ አመራር አግዚአብሔር በመለኮታዊ ችሮታ የሰጠንን አቅርቦት ስኬታማ በሆነ መንገድ አላማውን በምድር ላይ ለማከናወን መጠቀም ማለት ነው። በዚህ ስፍራ ላይ (ልክ መጀመሪያ በአዳም ዘንድ እንደነበረው ሞዴል) የለው ተጠያቂነት ለአግዚአብሔር ነው። ማንኛውም አማኝ በባርነት ክተጠቃ አመለካከት ነጻ መሆን ከፈለገ ይህንን የተጠያቂነት ሞዴል ግንዛቤ መጨበጥ አለበት።

ነጻ ለመሆን ማስተዳደር

በሚቀጥሉት ገጾች እንደምንመለከተው በግብጽ መኖር ለአሰራራላውያን ቀላል ነበር። ምክንያቱም በሌሎች አስተዳደር ሥር ተዳዳሪዎች ነበሩ። አስቸጋሪው ነገር የተፈጠረው እንዲያስተዳድሩ እግዚአብሔር ሊጠራቸው ነው። ምክንያቱም ማስተዳደር የማያውቁት ተግባር ነበር። የመምረጥ ነፃነትና ምርጫው የሚተገበርበትን የአካባቢ ሁኔታዎች መፍጠር እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ሁሉ የነበረው ቀዳሚ አላማ ነበር። በመሆኑም

በአግዚአብሔር ዘንድ እኔ ያሰብኝ ዋነኛ ሀላፊነት ማስተዳደር ነው። የአርሶም ቀዳሚ ተግባር ይሄው ነው። ይህንን ግዳጅ የሰጠው ደግሞ ሰአያንዳንዱ ሰው እንጂ ሰአርሶ አሰቃ ብቻ አይደለም።

እውነተኛ ነጻነት በግሰሰብ ደረጃ የማስተዳደር ድርሻ አለው። ነገር ግን ሁሉም ሰው ይህንን በመሰከታዊ ችሮታ የተሰጠውን ኃላፊነት ገና አልተቀበለውም። የተሰጣቸውን አቅርቦት እንዲያስተዳድሩ የተማሩ ብዙ ሰዎች ይህን ሰማድረግ ያልሰለጠነውን ሌላ ሰው ሲቀጥሩ ይስተዋላል። በቤተክርስቲያን ውስጥም ሆነ ከቤተክርስቲያን ውጭ አሰሪ መሆን የቻሉት የተሰጣቸውን ቁራጭ መሬት የምታክል ትንሽ ነገር ለማስተዳደር የወሰኑ ሰዎች ናቸው።

እስቲ የምትሰሩለትን ሰው አስቡት። በዚህ ሰው ወይም በዚህች ሴት ሕይወት ውስጥ አንድ የሆነ ቦታ ላይ በሌሎች ከመተዳደር ይልቅ ለማስተዳደር እንደወሰነ ትረዳላችሁ። የስፌት መኪና! ማተሚያ ቤት ወይም የምግብ ግርሰሪ ሊሆን ይችላል። የዚህ አሰሪያችሁ ንብረትና ስራ እየሰፋ ከአቅሙ በላይ ወደመሆን ሲያድግ ሌሎች የሚያግዙት ሰዎች ያስፈልጉታል። ስለዚህ እናንተ መጣችሁ ማለት ነው።

እስቲ ስሰራላችሁ አስቡ። ከሃያ አመት በፊት አግዚአብሔር በአደራ የሰጣችሁን ነገር በሚገባ ብታስተዳድሩት ኖሮ ዛሬ የት ትደርሱ ነበር? ዛሬ የምታደርጉትን (የምትሰሩትን) ታደርጉ (ትሰሩ) ነበር? አስቡበት።

የመንግሥቱን ሕይወት ለመኖር አግዚአብሔር የሰጠን ተስፋ በማቴ. 5፤5 ላይ ይገኛል፤ የዋሆች (ትሁታን) ምድርን ይወርሳሉ ይላል። አግዚአብሔር ሕዝቡ በምድር ሁሉ በማስተዳደር ብቃቱ የላቀ እንዲሆን ይፈልጋል። አሁንም አግዚአብሔር ሕዝቡ የምድር አስተዳዳሪ እንዲሆን ነው የሚፈልገው። ሰአዳም የተሰጠው የመግዛት ተልዕኮ አልተሰጠም። ኢየሱስ ቤተክርስቲያንን የምድር ተቀጣሪ ሰራተኛ ሳይሆን የምድር ቀጣሪ (አስተዳዳሪ) አንድትሆን ይፈልጋል። የአርሶን ማኔጅመንት ሞዴል ብንከተል ስኬታማ መሆን እንችላለን።

ለማስተዳደር ችሎታ የሚጠቅሙ ስድስት መሰረታዊ ባህሪያት በመመልከት ኃላፊነት የሚሰማውን ኑሮ መኖር እንጀምር። እነዚህ ነጥቦች በቤትም ሆነ በስራ ቦታ ይጠቅሟችኋል።

የሥራ አመራር አላባዎች

1. ስልጣን

ከምድረበዳው ባሻገር ያለው ነጻነት በጥበብ ለማስተዳደር መዘጋጀትን የሚጠይቅ ነው። እዚያ ከመደረሱ በፊት በመጀመሪያ የሚያስፈልገው መሠረታዊ ነገር ከስልጣን ስር መሆን ነው። በማኔጅመንት ውስጥ ያሉ ማናቸውም ሰዎች አለቃቸው ማን እንደሆነ ማወቅ አለባቸው። በዚያ የሥልጣን ተዋረድ ያለው አሠራር ውስጥ ያላቸውን ወሰን ማወቅ ይጠበቅባቸዋል። ከበላያችሁ ያለው አመራር በሰጣችሁ አቅርቦት ማድረግ የምትችሉትና የማትችሉት ነገር ምንድነው?

2. የስልጣን አላማ

አቅርቦተ ቁስ (resources) የሰጣችሁ ማን መሆኑን ብቻ ሳይሆን ለምን እንደሰጣችሁም ማወቅ አለባችሁ። ያ አቅርቦት በፈጣሪያችሁ ወይም ደግሞ በአሰሪያችሁ ሐሳብ ውስጥ ያለው ነገር ምንድነው? ይህንን በምትረዱበት ጊዜ አላማ ነገሮችን የምትመዝኑበት ቁልፍ ሚዛን ይሆናል።

አለቃችሁ አስር ሚሊየን ብር ሰጥቷችሁ በሚቀጥለው አመት የሃያ በመቶ ትርፍ ማግኘት እንደሚፈልግ ቢነግራችሁ! ይህንን የሚያህል ገንዘብ ለምን እንደሰጣችሁ ልትረዱ ይገባል። የሰጣችሁ አቅርቦትን ብቻ ሳይሆን ከአቅርቦቱ ጋር የሰጣችሁ አላማ አለ። ይህ መረጃ የቢዝነስ ኢንቨስትመንትን ለማድረግ እንድትወስኑ መመሪያ ይሰጣችኋል። የተሰጣችሁን ስልጣን አላማ ማወቅ ለስኬት ቁልፍ ጉዳይ ነው።

3. በአመራር ሥራ ሊውሉ የሚገባቸው አቅርቦት ቁሶች

ስኬታማ የሆነ የሥራ መሪ ለመሆን የምታደርጉት ጉዞ፤ እንደታሰተዳድሩት ስልጣን የተሰጣችሁን ጥሪ ቁስ ወይም ሽቀጥ ምንነት በሚገባ ጠንቅቃችሁ ልትረዱ የግድ ነው። በዚህ ዓለም ላይ ያለንን ነገር በቅጡ እንዳለማወቅ ያለ አስከፊ ነገር የለም። በአጭ ያለውን ጥሪ ቁስ ምንነት ለመረዳት በአግባቡ ጊዜ ያልሰጠ ሰው፤ ቤቱን ከሠራበት መሬት በታች በቀን እምስት መቶ በርሜል ነዳጅ ሊወጣ እንደሚችል የሚረዳው ቤቱን ከሸጠ በኋላ ነው።

ተፈጥሯዊ በሆነ ሰው ላይም ነገሩ እንደዚሁ ነው። ያላችሁን ልዩ ክህሎትና ጥሪ ቁስ እሴት በሚገባ ካላወቃችሁ ለዎች በርካሽ ሊገዟችሁ ይፈልጋሉ። ያውም «ባጣ ቆየኝ» አድርገው የሞተ ዋጋ ይሰጧችኋል። ይህ በስልጣን ተዋረድ ከላይ ወደታችም ይሠራል። ለተሾምከበት የስራ ክፍል ታማኝ ብትሆንና ነገር ግን በሰርህ ያሉትን ሠራተኞች ክህሎት ጠንቅቀህ ባትረዳ ችሎታቸውን ሙሉ በሙሉ ልትጠቀምበት አታችልም። የራስህንና ከበታችህ ያሉትን ሠራተኞች እምቅ ችታ በአግባቡ ልትረዳ ግድ ነው።

4. የአቅርቦት ቁስ እሴት

አራተኛ የስኬታማ ሥራ አመራር መሰረታዊ አላባ የቀረቡልንን ጥሬ ቁሶች ሙሉ እሴት መረዳት ነው። ያላችሁን ጥሪ ቁስ ማወቅ እስከቻላችሁ ብቻ ነው ውጤታማ በሆነ መንገድ ልታስተዳድሩ የምትችሉት። በታሪክ ከታዩት ሁሉ ከፍተኛ አስተዳዳሪ የሆነው ኢየሱስ በጣም ጥቂቶች ብቻ ማስተዋል የሚችሉትን፤ የወጮችና የአበቦችን እሴትና ጠቀሜታ በመግለፅ አስረድቷል። እንዲህ ሲል፡-

«ወደ ለማይ ወጮች ተመልከቱ አይዘሩም እያጭዱምም በጉተራም አይከቱም፤ የለማዩ አባታችሁ ይመግባቸዋል፤ እናንተ ከእነርሱ አትበልጡምን? . . . የሜዳ አበቦች እንዴት እንዲያድጉ ልብ አድርጋችሁ ተመልከቱ አይደከሙም አይፈትሉምም፤ ነገር ግን

እላችኋለሁ ለሎሞን እንኳን በክብሩ ሁሉ ከእነዚህ እንደ አንዱ አልለበሰም።»

ማቴ. 6:26-28

በሰጋ የተገለጠው፤ የምድርን ወጮችና አበቦችን የፈጠረው ፈጣሪ ኢየሱስ፤ ለተከታዮቹ ሳይናወጡና ሳይዋዥቁ በእግዚአብሔር ላይ መታመንና መደገፍ ያለውን ደመነፍሳዊ ዋጋ ለማስረዳት በምሳሌነት ተጠቀመባቸው። ምን ያህል ለዎች ስለ ወፍ ለማሰብ ጊዜያቸውን ይሰጣሉ? በየጊዜው፤ በየቀኑ በየሳምንታቱና በየወሩ ለአንድ ጊዜ እንኳን አበቦችን የማናስተውልበት ውክባ ውስጥ ነን። ቸል ብለናቸው በአጠገባቸው እናልፋለን። ለምን? ምክንያቱም ምን ያህል ትምህርት እንደሚለጡን ስላላወቅን ዋጋ አልሰጠናቸውም።

ሕይወታችን በአካባቢያችን ያሉ ዋጋ ያላቸውን ነገሮች ማስተዋል እስከማይችል ድረስ የተዋከበና ዳፍንታም እንዲሆን መፍቀድ የለብንም። በአጠቃላይ ለዎች ለሌሎች ለዎች የክበረ ዋጋ አይሰጡም። ኢየሱስ በትምህርቱ መካከል ልጆችን ለመባረክ፤ የሰውን ገረድ ለመፈወስ፤ የምክራብ አለቃውን ልጅ ለማስነሳት ወይም ሕዝቡ ፀጥ ሊያለኛቸው የፈለገውን ሁለት እውር ለዎች ለማነጋገር ይቆም ነበር (ማቴ 8፡5-19፤ 20፡29-34፤ ማር 5፡35-43፤ 10፡13-16)። ኢየሱስ ክርስቶስ በዙሪያው ያሉትን ነገሮች ዋጋ ስላወቀ ከዚህ ግንዛቤው የተነሳ ነገሮችን ሁሉ በትክክል ሲያስተዳድር እናያለን።

5. የተሰጠን ግዳጅ የሚጠይቀው ሃላፊነት

በእምስተኛ ደረጃ የምናየው የስራ አመራር አላባ ከተሰጠን ከግጅ ጋር የሚመጣው ኃላፊነት ነው። ከእናንተ የሚጠበቀው ምን እንደሆነ ስታውቁና ለምን ትዳይ ተጠያቂ እንደሆናችሁ ስትገነዘቡ ጥሩ አስተዳዳሪ ትሆናላችሁ። እስራኤልን በምሳሌነት እንመልከት ከእግዚአብሔር የተሰፋ አቅርቦትና ከኃይሉ የተነሳ እስራኤላዊያን በአንድ ወር ውስጥ ወደ ክነአን መግባት ይችሉ ነበር። ነገር ግን

ከግብፅ ከወጡት ውስጥ ከሙሴ፣ ከኢያሱና ከካሌብ በስተቀር የተሰጣቸውን ነገር በማባከናቸው በበረሃ አልቀዋል።

በማስተዳደር ድርሻችን ውስጥ ብዙ ጊዜ የማናስተውለውን ነገር ኢየሱስ በምሳሌው ጥቆማ ለጥቶ አስተምሮበታል። ሉቃስ 16 ላይ «አመፀኛውን መጋቢ» አናያለን።

ኢየሱስ በምሳሌው የጠቀሰው አመፀኛ መጋቢ ለነፍና ይሉኝታ ቢለ ነበር። አሰራው የዚህን ሰው ራስ ወዳድነት በሚገነዘብበት ጊዜ ቢሮውን እንዲያፀዳ ሁለት ለምንት ይለጠዋል (ምሳሌያዊ አነጋገር ነው)። ይህ ኃላፊነት የጉደለው አስተዳዳሪ እንዲህ ብሎ ይመልሳል፡- «ከመጋቢነቱ ብሻር በቤታቸው እንዲቀበሉኝ የማደርገውን አውቃለሁ» (ሉቃስ 16:4)። ከዚያም በኋላ የተሰጠውን ኃላፊነት በመጠቀም ሌሎች ሰዎች የእርሱ አሰራሪ ላይ ያላቸውን ዕዳ እንደራሱ ምህረት በማስመለል ዕዳቸውን ሻረላቸው። ይህ ሰው ምንም እንኳን ለምን አይነት ጉዳይ ተጠያቂነት እንዳለበት ቢያውቅም ነገሮችን በእጅ እዙር ለራሱ ጥቅም ብቻ በማዋሉ የተሰጠውን የማስተዳደር የሰራ ኃላፊነት በብቃት አልተወጣም።

ኢየሱስ በቁጥር 8 ላይ እንዲህ ብሎ ማጠቃለያ ሰጥቷል «የዚህ አለም ልጆች ለትውልዳቸው ከብርሃን ልጆች ይልቅ ልባሞች ናቸውና»።

የዚህ አለም ሰዎች ሕጋዊ ባልሆነ መንገድና ይሉኝታ ባጣ አካሄድ ገንዘብ እንዴት ማግኘት እንደሚችሉ ያውቃሉ። ይህ ታሪካዊ እውነት ነው። ነገር ግን ኢየሱስ በዚህ ምሳሌ ላይ ሊያሳይ የፈለገው «የብርሃን ልጆች» በሕይወት ጉዳዮች ላይ ያላቸውን ኃላፊነት በመወጣት በኩል ቸልተኞች እንደሆኑ ነው። በሰራ አለም ውስጥና በማንበራዊ ተሳትፎ ውስጥ ከቸልተኝነታቸውና ኃላፊነት ከጉደለው ማንነታቸው የተነሳ ይህኛ አለም ጥላቸው እንድትሄድ ይፈቅዳሉ። ኢየሱስ ተከታዩቹ ከአለም እንዲሆኑ ላይሆን በአለም እንዲሆኑ ነው የጠራቸው። ማለትም ቤተክርስቲያን የእግዚአብሔር መንግሥት መርህ ግንዛቤ ካልጨበጡት ሰዎች በላቀ ሁኔታ ነገሮችን በብልጠት፣ በስፋትና በተሻለ መንገድ ማድረግ አለባት። ይህንን ለማድረግ ስርአት በያዘ መልኩ በዘመናችን ባለው ድርጅታዊ

እንቅስቃሴ ውስጥ በብልጠትና በጥበብ ለመንቀሳቀስ ራሳችንን በሚያስፈልገው ዲስፕሲን ማዘጋጀት አለብን።

6. የሚጠበቅብን የጥራትና የብቃት ደረጃ

ለድስተኛው የውጤታማ ስራ አመራር አላባ የሚጠበቅብንን የጥራትና የብቃት ደረጃ መገንዘብ ነው። በሰራ አመራር ውስጥ የሚሰጡን ስራዎች ሁሉ ከአኛ የሚጠብቁት ውጤት አለ። የመምሪያ ኃላፊ እንድትሆኑ ያደረጋችሁ ሰው ከእናንተ የሚጠብቀው መልካም የሆነ የሰራ ውጤት አለ። ለሰራው የሚያስፈልገው ነገር ስለተሟላላችሁ በዚያ የሰራ ክፍል ውስጥ እንዲከለት የሚጠብቀው ውጤት አለ።

ከእግዚአብሔር ጋር ባለው ግንኙነትም ያለው ነገር እንዲሁ ነው። ምድርን የማስተዳደር ኃላፊነት ስለሰጠን ከአኛ የሚጠብቃቸው የብቃትና የጥራት ደረጃዎች አሉ። ከሌሎች ድርጅቶች በተለየ ሁኔታ እግዚአብሔር ከአኛ የሚጠብቀው እንድ የብቃት ልክ ሀቀኝነት ነው። በተለየ ገጠመኞች የሚያገኙን ሰዎች በአኛ አማካኝነት ሕያው ከሆነ እምላክ ጋር እንደተገናኙ እንዲለማቸው ይፈልጋል። እርሱ የሰጠንን ነገር እርሱ በሚጠብቀው የብቃት ልክ ማስተዳደር ከቻልን ጥቂቶች ብቻ ሳይሆኑ ሁሉም ተጠቃሚ ይሆናሉ።

ቀዳሚው ነገር ስራ አመራር ነው

ስራ አመራር ከግል ሕይወታችን የሚጀምር ጉዳይ ስለሆነ ከላይ ያየናቸው ነጥቦች ሁሉ ተግባራዊ መሆን የሚጀምሩት ማንም በማያየን በቤታችን ውስጥ ነው። የማስተዳደር አመለካከት ከሌላችሁ አሰራራዊያን በምድረበዳ እንዳደረጉት የተለጣችሁን ነገር በአግባቡ የማታገብብቱበት ባህሪ እያዳበራችሁ ትሄዳላችሁ። ምሳ 23:7 «ሰው በልቡ እንዳለበ እንደዚሁ ነው» ይላል። እነዚያ አሰራራዊያን ዛሬ በአለም የሚገኙ ብዙ ሰዎች እንደሚያስቡት ባሪያዎች እንደሆኑ ነበር የሚያስቡት። ይህ አስተሳሰባቸው ለአባታቸው ለእብርሃም ወደ ተማለለት ምድር እንዳይገቡ አደረጋቸው። ማኔጅመንት ግላዊ፤

አዕምሮአዊና መንፈሳዊ በሆኑ ውሳኔዎቻችን ቀዳሚ መሆን አለበት። ማኔጅመንት ጅማሬው ከአስተሳሰብ ነው።

ኢየሱስ ኃላፊነት ስለጉደለው መጋቢ በተናገረው ምሳሌ ውስጥ የመታመንን ችግር አስመልክቶ ያስመረበት ነገር አለ። «ከሁሉ በሚያንስ የታመነ በብዙ ደግሞ የታመነ ነው፤ ከሁሉ በሚያንስም የማያምፅ በብዙ ደግሞ አመፀኛ ነው» (ሉቃ 16:10)። የማስተዳደር ብቃታችን እግዚአብሔር ሰላኛ ያለውን አንዲሰጠን ወይም እንዳይሰጠን ይወስናል። እግዚአብሔር የታመንን ሆነን ሊያገኘን የሚለጠን ለእኛ ያዘጋጃቸው ብዙ ነገሮች አሉ።

አመርቂ የሆነ የማስተዳደር ከንዋኔ እግዚአብሔር ብዙ ነገሮችን እንዲጨምርልን ያደርጋል። ወደ ተሰያይ የትምህርት ተቋማት የሚገቡትን ተማሪዎች፤ ወደ መፅሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት የሚገቡትን አንኳን ስራ አመራርን ጭምር እንዲማሩ ምክሬን አለግሳለሁ። የሚያጠኑት ባዮሎጂ፣ ነርቢንግ፣ ምህንድስና ወይም ሌላ ነገር እንደሆነ ቢያወቁ እንኳን የአስተዳደር ኮርስ እንዲወስዱ አበረታታችኋለሁ። ለምን? ምክንያቱም እንደ ስራ መሪ የነጻነትን ኃላፊነት ስለሚረዳ ስራተኞችን ማህበራዊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ በትክክል ቀጥሮ ማሰራት ይችላል።

ስሁለተኛ ዲግሪ ወደ ትምህርት ቤት በሄድኩበት ጊዜ ስነመለኮት አጠናለሁ ብዬ ነበር፤ በዚህ ፈንታ ግን የንግድ ስራ አመራርን ነበር ያጠናሁት። ያ የንግድ ሥራ አመራር ዲግሪ ነበር በህይወቴ ውስጥ የማደርጋቸውን ግንኙነቶች፤ በንግድና በአገልግሎት መካከል ያለኝን አመለካከት የምወስንበትን ክህሎት የተሰየ አቅጣጫ እንዲይዝ የረዳኝ። ይህ ትምህርት በማኔጅመንት፣ በአመራር፣ በግንኙነትና ሰነዎች በሚለጠው ዋጋ ላይ ትክክለኛ ክህሎት እንዲኖረኝ አደረገ።

በሙሉ ጊዜ አገልግሎት ውስጥ አየተሳተፋችሁ ቢሆን ምናልባትም በአገልግሎታችሁ ደረጃ የሚጠበቅባችሁን ሀላፊነት አየተወጣችሁ ሊሆን ይችላል ነገር ግን ቤተሰባችሁን የመምራትን ሀላፊነት ቸል ብላችኋል። ከስማችሁ ጋር ተቀጥሎ የሚጠራው «ቂስ» ወይም «ዶክተር» የሚለው ማዕረግ ስለማረካችሁ በአገልግሎት ሀላፊነታችሁ ውስጥ ጭው ብላችሁ ጠፍታችኋል።

እግዚአብሔር ግን ስለእናንተ ማዕረግ ግድ አይለውም። የአርሱ ቀዳሚ ትኩረት በአስተዳደር ተግባራችሁ ላይ ነው።

«ልጆቼን በጭምትነት ሁሉ አየገዛ የራሱን ቤት በመልካም የሚያስተዳድር ሰው ግን የራሱን ቤት እንዲያስተዳድር ባያውቅ የእግዚአብሔርን ቤተክርስቲያን እንዴት ይጠብቃታል?»

1ኛጢሞ. 3:4-5

ስለዚህ ስራ አመራርን መቻል ለህይወት ቁልፍ ጉዳይ ነው ማለት ነው። ጳውሎስ አንድ ፓስተር የራሱን ልጆች ማስተዳደር ባያውቅ እንዴት አድርጎ የእግዚአብሔርን ልጆች ሊያስተዳድር ይችላል አያስ ነው። አንዳንድ ክርስቲያኖች በአለም አደባባይ ድልን ተጉናፅፈው በግል ሕይወታቸው ግን ሽንፈት ውስጥ ነው ያሉት። በሌላ አስተዳደራዊ አገላለጽ አንድ ክርስቲያን የራሱን በባንክ የተቀመጠ ገንዘብ ማስተዳደር ባይችል፤ እግዚአብሔር እንዴት አድርጎ ለሁለት ሚሊዮን ዶላር የድርጅት የባንክ ተቀማጭ ገንዘብ ሊያምነው ይችላል?

አሁን ባለችሁበት ሁኔታ፤ ለመሰወጥ ያላችሁ ፈቃድ ማለት፤ ምድረበዳውን በሠላሣ አምስት ቀን ጉዞ በማቋረጥና አርባ አመት በዚያው ምድረበዳ በመቅበዝበዝ መካከል ያለው ርቀት ማለት ነው። እናስ የጉዟችሁ ስኬት እንዴት ነው? ዛሬ የምትኖሩት ስኬታማ በሆነችና ደህንነቷ በተጠበቀው የእግዚአብሔር የተሰፋ ቃል ምድር ነው? ወይስ ገናም ምንም አይነት የስኬት ራዕይ በሌለበት ምድረበዳ ውስጥ ያለ አቅጣጫ አየተቅበዘበዛችሁ ነው? በምንም ነገር ይሁን ትክክለኛ የሥራ አመራር ከሌላችሁ የሚጠብቃችሁ ውድቀት ነው።

በአሁኑ ሁኔታችሁ ውስጥ እግዚአብሔር የሰጣችሁን የማስተዳደር ጥሪ መወጣት በሚያስችላችሁ ስፍራ ላይ ራሳችሁን ታደርጋላችሁ ብዬ አምናለሁ። በመቅበዝበዝ ላይ ካላችሁ እግዚአብሔር በዚህ መፅሐፍ በተቀመጡት መርሆች አማካኝነት ይረዳችኋል ብዬ አምናለሁ። በሚቀጥሉት ምዕራፎች እንደምንመለከተው እግዚአብሔር ለመጪው የሕይወታችሁ ጊዜ

ከዋናው ማዶ ዕቅድ አለው። ወደየትም የማያደርስ ረጅም ጉዞ ከዚህ በኋላ የእናንተ ፍጻሜ እይሆንም። ኢየሱስ በእጃችሁ ያለው ጥሬ ቁስ ምን እንደሆነ እንድታውቁ ሊያደርጋችሁ ይፈልጋል። በሰዚህ በዚህ ምዕራፍ ወደተቀመጡት ስድስት የስራ አመራር እሳባዎችና መርሆች ወደኋላ መለስ ብላችሁ በፍጥነት እንድትከልሱት እጠይቃችኋለሁ። እነዚህን ጠቃሚ እውቀቶች በበቂ ሁኔታ ካገኛችሁ ኃላፊነት ስለጉደለው እካሄድ ጥልቅ ጥናት ወደያዘው ክፍል እንድትሸጋገሩ እጋብዛችኋለሁ። ይህ መደበኛ የሆነ የሰው ባህሪ በእንደ ግለሰብ ሕይወት ውስጥ ተስተካክሎ ከተቀመጠ ኃላፊነት የሚሰማው ይሆናል።

አስታውሱ:-

1. ስልጣን
2. የስልጣን እሳማ
3. በአመራር ስር ሊውሉ የሚገባቸው እቅርቦተ ቁሶች (resources)
4. የእቅርቦተ ቁስ (resources) አሴት
5. የተሰጠን ግዳጅ የሚጠይቀው ሃላፊነት
6. የሚጠበቅብን የጥራትና የብቃት ደረጃ

በህይወትም
ለውጥ ለማምጣት

እጅግ አስፈላጊው ለው አርስዎ ራስዎ ነዎት

የነፃነት መርሆዎች

የ ምዕራፍ 2 ማጠቃለያ

ከነጻነት ተስፋ መስተጓጉል

1. እናንተ! በየዕለቱ የምታደርጉት ምርጫና ውሳኔ ድምር ውጤቶች ናችሁ።
2. ወደ ኋላ የሚገቡት ታችሁ የሆናችሁት ነገር ሳይሆን ያልሆናችሁትን ማለባችሁ ነው።
3. ከምታስቡት ጋር ሲነጻጸር የምታዩትና የምትሰሙት እጅግ ኢምንት የሆነ ነገር ነው።
4. እግዚአብሔር እስተሳሰባችንን ሊያጠናክረው ይችላል፤ ፈቃዳችንን ማጠናከር ያስብን ግን እኛ ነን።
5. እውነተኛ ነጻነት በግለሰብ ደረጃ እስተዳደር ያስፈልገዋል።
6. የተሰጣችሁን ስልጣን እሳማ ማወቅ ለስኬት ወሳኝ የሆነ ነገር ነው።
7. በዚህ ዓለም ላይ ያለንን ነገር በቅጡ እንዳለማወቅ ያለ እስከፈ ነገር የለም።
8. የራሳችሁንና የበታዥቻችሁን እምቅ ብቃት መገንዘብ አለባችሁ።
9. ስራ አመራር የሚጀምረው ከእስተሳሰብ ነው።
10. ስራ አመራር ለሕይወት ቁልፍ ነገር ነው።